

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

พลสินธุ์ พรหมมูล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2568

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

พลสินธุ์ พรหมมูล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พุทธศักราช 2568

ACADEMIC ADMINISTRATION IN EDUCATIONAL OPPORTUNITY
EXPANSION SCHOOLS UNDER KHON KAEN PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

POLSIN PRHOMMOOL

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2025

หัวข้อสารนิพนธ์ : การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
ชื่อนักศึกษา : พลสินธุ์ พรหมมูล
ชื่อปริญญา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช : 2568
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วิฑูล ทาชา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิรัตนสุนทร, ผศ.ดร.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์:

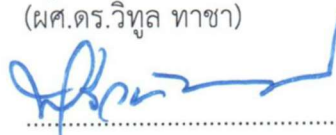
ประธานกรรมการ

(ผศ.ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

(ผศ.ดร.วิฑูล ทาชา)

กรรมการ

(พระสุธีวรธรรม, ผศ.ดร.)

กรรมการ

(พระพุทธิวรเมธี, ผศ.ดร.)

กรรมการ

(พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, รศ.ดร.)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Thematic Topic : Academic Administration in Educational Opportunity
Expansion Schools under Khon Kaen Primary Educational
Service Area Office 2

Student's Name : Polsin Phommool

Degree Sought : Master of Education

Program : Educational Administration

Anno Domini : 2025

Advisor : Asst.Prof.Dr.Witoon Thacha

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in
Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education
(Educational Administration)

Dean of Faculty of Education

(Phrakhrusrivirakhunsunthorn, Asst.Prof.Dr.)

Thematic Committee:
Chairman

(Asst.Prof.Dr.Paisan Suwannoi)

Member (Advisor)

(Asst.Prof.Dr.Witoon Thacha)

Member

(Phrasutheevajiradhamma, Asst.Prof.Dr.)

Member

(Phrabuddhivajiramedhi, Asst.Prof.Dr.)

Member

(Phramaha Suphachai Suphakicco, Assoc.Prof.Dr.)

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	: การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
ชื่อนักศึกษา	: พลสินธุ์ พรหมมูล
ชื่อปริญญา	: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	: การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	: 2568
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผศ.ดร.วิฑูล ทาชา

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 46 คน กลุ่มตัวอย่างคือครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 242 คน รวม 288 คน ได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 263 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.31 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้, ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน, ด้านการจัดการเรียนรู้, ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37, 4.26, 4.26, 4.22 และ 4.19 ตามลำดับ และ 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ABSTRACT

Thematic Topic	: Academic Administration in Educational Opportunity Expansion School under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2
Student's Name	: Polsin Prhomool
Degree Sought	: Master of Education
Program	: Educational Administration
Anno Domini	: 2025
Advisor	: Asst.Prof.Dr.Witoon Thacha

The objectives of this research were as follows: 1) to study the perceptions of academic administration among school administrators and teachers in Opportunity Expansion Schools under the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2 and 2) to compare the perceptions of academic administration among school administrators and teachers in Opportunity Expansion Schools under the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2. The target population consisted of 46 school administrators from Opportunity Expansion Schools under the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2. The sample group included 242 teachers from Opportunity Expansion Schools under the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2, totaling 288 participants. A total of 263 completed questionnaires were returned, representing a response rate of 91.31%. The research instrument was a questionnaire. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows: 1) the overall perception of academic administration among school administrators and teachers in Opportunity Expansion Schools under the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level across all dimensions; arranging for highest to lowest, the aspects were: aspect of curriculum development and implementation, aspect of instructional media development, aspect of learning management, aspect of measurement and evaluation, and aspect of educational supervision with the mean value of 4.37, 4.26, 4.26, 4.22, and 4.19 respectively; and 2) the comparison of perception of academic administration among school administrators and teachers in Opportunity Expansion Schools under the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2, categorized by their professional roles, revealed no statistically significant difference at the 0.05 level.

Keywords: Academic administration, Opportunity Expansion School

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาและเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก ผศ.ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย ประธานกรรมการ ผศ.ดร.วิฑูล ทาชา อาจารย์ที่ปรึกษา พระสุธีวรธรรม, ผศ.ดร. พระมหาศุภชัย สุกิจใจ, รศ.ดร. ดร. เอกชาตรี สุขเสน ผศ.ดร.อัครเดช นิละโยธิน และ พระพุทธิวรเมธี, ผศ.ดร. ที่เมตตาให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ และแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง อีกทั้งให้ความกระจ่างในด้านวิชาการเพื่อความสมบูรณ์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ นายนิยม โพธิ์งาม, ดร.กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, นางสาวสิริรัตน์ สุขโน, ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกด้วยดี ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาเขตอีสานทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบคุณครอบครัวที่ดี บิดา และมารดาผู้ที่เป็นดั่งลมหายใจ

พลสินธุ์ พรหมมูล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	7
2.2 ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.....	40
2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา : สพป. ขอนแก่น เขต 2.....	42
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	49
3.4 ตัวแปรที่ศึกษา.....	50
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.....	54
4.4 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.....	73
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	80
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	80
5.2 อภิปรายผล.....	83
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	94
ภาคผนวก ข ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามการวิจัย.....	96
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	114
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	118
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย.....	128
ภาคผนวก ฉ หนังสือขออนุญาตลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	131
ภาคผนวก ช ผลการเก็บข้อมูลแบบสอบถามผ่าน Google Form ของกลุ่มตัวอย่าง.....	136
ภาคผนวก ซ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป.....	139
ประวัติผู้วิจัย.....	145

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การวิเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ.....	17
2.2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ จากแนวคิด ของนักวิชาการ.....	24
2.3 การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหา ของการบริหารงานวิชาการ.....	37
3.1 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) รายด้านและทั้งฉบับ.....	50
4.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามแสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 263).....	54
4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม.....	55
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู.....	56
4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตามการรับรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู.....	57
4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา และครู.....	58
4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล ตามการรับรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา และครู.....	59
4.7 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา และครู.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

[illegible]

สารบัญตาราง (ต่อ)

[illegible]

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ.....	26
2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	47
5.1 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.....	83

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 กล่าวว่ารัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดังปรากฏในบทบัญญัติที่ว่ากระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งทางด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กล่าวไว้ว่าโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล ดังนั้นโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่ออกกฎหมายยอมรับให้สามารถกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองภายในขอบวัตถุประสงค์ มีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งกำหนดสิทธิและหน้าที่ไว้เป็นการเฉพาะ ส่งผลให้ขอบข่ายการบริหารงานของโรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนไปตามหน้าที่ของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ซึ่งในการบริหารงานด้านต่าง ๆ นั้น ถือว่าเป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบโดยตรง ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานให้มากขึ้นโดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจหรือภารกิจหลัก ส่วนงานบริหารงานอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนวิชาการ และต้องส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติในสถานศึกษา สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการที่ให้งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาอย่างทันที มีแนวทางในการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ดี วิทยากรท้องถิ่น นโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับยาเสพติด การส่งเสริมการอ่านการวิเคราะห์ และสำรวจ

ช่วยเหลือโรงเรียนที่มีปัญหาด้านข้อมูลสื่อสารทางคอมพิวเตอร์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรากฐานความเข้มแข็งของสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

ปัจจุบันเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก้าวกระโดดของการพัฒนาเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เข้าถึงได้ง่ายขึ้น โลกเชื่อมโยงกันมากขึ้น อนาคตจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาให้สอดคล้องต่อความท้าทายต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญ การจัดการศึกษาทุกประเภททุกระดับนั้น ล้วนต้องปฏิบัติงานด้านวิชาการเป็นหลักซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของสถานศึกษา วัดความสำเร็จความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรหลักทางวิชาการ

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาคือโรงเรียนที่สอนระดับประถมศึกษาและขยายชั้นเรียน โดยเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในพื้นที่ห่างไกลจากโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เยาวชนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่สามารถเดินทางไปศึกษาต่อในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาได้ ได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการเปิดโอกาสหรือขยายโอกาสให้เยาวชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ห่างไกลได้มีพื้นฐานการศึกษาที่สูงขึ้น ในการดำเนินการดังกล่าวใช้อาคารสถานที่และบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษา แต่ในสภาพปัจจุบันในโรงเรียนขยายโอกาสพบว่าผู้บริหารต้องปฏิบัติงานหนัก ทั้งการบริหารระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไปด้วยกัน จะมุ่งเอาแต่งานระดับใดระดับหนึ่งไม่ได้ ต้องใส่ใจทั้งสองระดับเป็นหลัก และสนใจครูที่ต้องมีทักษะที่ดีเหมาะกับการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาไปพร้อม ๆ กัน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543) การดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความรู้และประสบการณ์ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพควบคู่กันไป ทั้งนี้ เพื่อที่จะให้นักเรียนได้มีความรู้ คุณธรรมและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นอย่างดี

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีทั้งสิ้น 46 โรงเรียน อยู่ใน 6 อำเภอของจังหวัดขอนแก่นประกอบด้วย อำเภอบ้านไผ่ อำเภอเปือยน้อย อำเภอบ้านแฮด อำเภอชนบท อำเภอฆ้องชัย และอำเภอโคกโพธิ์ไชย นักเรียนส่วนใหญ่อยู่อาศัยอยู่กับญาติ ขาดครูที่ชำนาญในสาขาวิชาเอกและวิชาชีพ การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับวิชาเอก หรือความถนัด ขาดประสบการณ์ในการสอนและยังไม่มีความเข้าใจเรื่องหลักสูตรอย่างชัดเจน ขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน ครูมีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบงานอื่นมากนอกเหนือจากการสอน ไม่มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ รวมทั้งมีบรรจุแต่งตั้งและโยกย้ายครูบ่อย ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ แต่มีทักษะในการทำงานสูง ส่วนใหญ่เมื่อสำเร็จการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาแล้ว จะศึกษาต่อในสายอาชีพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2, 2567)

การจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ได้ให้ความสำคัญแก่งานวิชาการและสภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการอย่างเต็มที่ จึงควรได้รับการแก้ไข และปรับปรุง ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรทางการศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ว่าอยู่ในระดับใด และเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน และยังใช้เป็นแนวทางในการวางแผนในระยะสั้นและระยะยาวว่าควรเร่งรัดในการพัฒนาหรือส่งเสริมงานวิชาการในด้านใดก่อน และยังช่วยกำหนดทิศทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน นอกจากนี้ ยังเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพงานทางด้านวิชาการอันจะส่งผลไปสู่ผู้เรียนในการยกระดับคุณภาพทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

1.2 คำถามการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหาคำตอบในการวิจัยครั้งนี้ไว้ 2 ประการ คือ

1.2.1 การบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับใด

1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับคำถามวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 2 ประการ ดังนี้

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

1.4 สมมติฐานการวิจัย

เพื่อให้การตรวจสอบข้อคำถามของการวิจัยที่กำหนดไว้ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานการวิจัยดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.5.1.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ได้แก่

1) ผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) ครู

1.5.1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 46 โรงเรียน จำนวน 46 คน และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 46 โรงเรียน จำนวน 638 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2, 2567)

2) กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 46 คน

3) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างของการทำวิจัยในครั้งนี้ คือครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 46 โรงเรียน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเปรียบเทียบหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 242 คน และเลือกตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี ซึ่งประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำ

หลักสูตรไปใช้ 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

1.6.2 การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กระบวนการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน โดยการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรจะประกอบด้วยมีการวางแผนงานวิชาการและเป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่นนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อให้หลักสูตรสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ต้องสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ ความสำเร็จของหลักสูตรไม่ได้ขึ้นอยู่กับกรอบที่ดีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการนำไปใช้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป

1.6.3 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการทางการศึกษาที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผลพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและค้นคว้าด้วยตนเอง บูรณาการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย

1.6.4 การวัดและประเมินผล หมายถึง การวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ส่วนการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีกระบวนการดำเนินงานที่ประกอบด้วยการวางแผนและกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบพัฒนาเครื่องมือที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง จัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรมสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน และสร้างฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวมต่อไป

1.6.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน โดยเน้นการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ รวมถึงเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน กระบวนการนี้มีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

1.6.6 การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และวัตถุประสงค์

การเรียนรู้ ความถูกต้อง สร้างสรรค์ มีคุณภาพ และการปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา มีกระบวนการพัฒนาสื่อด้วยการการออกแบบ วิเคราะห์ เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ เพื่อให้ได้สื่อที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย ครูและผู้เรียนต้องมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและต่อเนื่อง สื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ในการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 สามารถนำผลวิจัยที่ได้ไปปรับใช้ในการทำงานให้เหมาะสม ซึ่งเกิดประโยชน์ต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน และสถานศึกษาพร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

1.7.2 สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 สามารถนำข้อมูลไปกำหนดแผนการพัฒนาคณาจารย์ ผู้บริหาร และครูให้สอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการในปัจจุบัน

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1.4 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1.5 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการของการบริหารงานวิชาการ
- 2.2 ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 - 2.2.1 ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 - 2.2.2 นโยบายเกี่ยวกับโรงเรียนขยายโอกาสในปัจจุบัน
- 2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
- 2.4 วิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2.1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา มีผู้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการ ดังนี้

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภายน (2559) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานหรือการดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงส่งโรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่และภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา มีหน้าที่พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ นำไปใช้ในการดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

แรมเซเยอร์ และคณะ (2538) กล่าวว่า การปฏิบัติงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา งานวิชาการในโรงเรียนถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งเพราะงานวิชาการเป็นสิ่งที่ช่วย เสริมสร้างสติปัญญา ความรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานให้นักเรียนได้รู้จักพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ งานวิชาการในโรงเรียนได้แก่ งานเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนการจัดอุปกรณ์ การประเมินผลและการวิจัย

จันทรานี สงวนนาม (2545) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากร เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดหมายหลักของโรงเรียน อีกทั้งเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร

จันทรานี สงวนนาม (2545) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียนและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

อุทัย บุญประเสริฐ (2540) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่าเป็นงานหลัก มีลักษณะคล้ายส่วนที่เป็นร่างกายของคน หรือของเด็ก เป็นส่วนที่ใหญ่ที่สุดของระบบเป็นงานที่เป็นหัวใจของโรงเรียน และมีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กำกับการจัดระบบการทำงาน of โรงเรียนให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของโรงเรียนให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพให้ได้คนดี เป็นคนที่สมบูรณ์เช่นเดียวกัน

อำภา บุญช่วย (2537) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานวิชาการว่าโดยทั่วไปงานในโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนมักจะแยกออกเป็น 4 งาน ในบางโรงเรียนจะแยกย่อยมากหรือน้อยกว่านี้ก็ขึ้นอยู่กับปริมาณของนักเรียน งานวิชาการเป็นหัวใจ หรือเป็นงานหลักของโรงเรียน ส่วนงานด้านบุคลากร ธุรการ กิจกรรมนักเรียน และงานอื่น ๆ เป็นงานที่มาสสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ

ดังนั้นงานวิชาการจึงมิใช่เพียงให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้คิดเลขเก่งเท่านั้นแต่ยังรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข งานวิชาการยังเน้นถึงการออกไปประกอบอาชีพได้ และเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองที่จะออกไปช่วยพัฒนาประเทศในอนาคตด้วย เมื่องานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้เวลาในการบริหารให้มากกว่างานอื่นด้วย

กิติมา ปรีดีติลล (2532) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างมากต่อหน่วยงานการศึกษาหรือโรงเรียน และเปรียบเสมือนเป็นหัวใจของโรงเรียนจุดมุ่งหมายของงานวิชาการก็คือ การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและมีคุณสมบัติที่ต้องการ งานวิชาการจึงเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองและความมั่นคงของชาติ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาเปรียบเสมือนงานหลักที่ทุกงานในโรงเรียนต้องสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็นงานบุคลากร ธุรการ หรือกิจการนักเรียน งานวิชาการมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างรอบด้าน ทั้งความรู้ จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มากกว่าเพียงการสอนให้อ่านออกเขียนได้ นอกจากนี้ ยังมีความสำคัญต่อการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพและความมั่นคงของชาติ เพราะเป็นการพลเมืองให้พร้อมประกอบอาชีพและพัฒนาประเทศในอนาคต ด้วยความสำคัญเช่นนี้ ผู้บริหารจึงควรทุ่มเทเวลาให้การบริหารงานวิชาการมากกว่างานด้านอื่น ๆ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมในโรงเรียน โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารอีกด้วย

2.1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

หลักการบริหารงานวิชาการ เป็นเป็นกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนการประเมินมาตรฐานโรงเรียน เพื่อเป็นการบริหารโรงเรียนได้จัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

พระสมุห์สมพร อุทุมโม (นิมนวล) (2564) ได้กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 1) หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุนนั่นคือ นักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด 2) หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้นั่นคือนักเรียนนักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ ทักษะคุณภาพ และการจัดการได้ ในการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ไปยังผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ทุกคน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนอยู่ที่ความสามารถที่จะใช้บุคคลอื่นให้ทำงาน ค้นหาศักยภาพหรือความสามารถพิเศษในตัวของผู้ร่วมงาน แล้วนำศักยภาพหรือความสามารถพิเศษนั้น ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตัวบุคคลผู้นั้นเอง และหน่วยงานในที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรใช้วิธีการบังคับหรือขู่เข็ญ เพราะจะไม่บังเกิดประโยชน์แต่ประการใด ผู้บริหารโรงเรียนควรอาศัยเทคนิคที่จะกระตุ้น เพื่อให้เกิดพลังในทางสร้างสรรค์ และจินตนาการที่จะร่วมมือร่วมใจกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเนื่องจากงานวิชาการมีขอบข่ายที่กว้างขวางและมีความเกี่ยวโยงสัมพันธ์กับงานบริหารด้านอื่น ๆ ของโรงเรียน เทคนิคและหลักการบริหารจึงอาจจะมี

แตกต่างกันในรายละเอียดของงาน แต่หลักการสำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ อาจสรุปได้ดังนี้

- 1) จัดทำแผนงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับหลักสูตร แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของรัฐ
- 2) จัดตั้งคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน
- 3) กระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
- 4) ริเริ่ม สร้างสรรค์ และพัฒนางานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ
- 5) จัดทำโครงการพัฒนาครูขึ้นในโรงเรียน
- 6) ส่งเสริมสวัสดิภาพ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน
- 7) มีการติดตามและประเมินผลงาน

ยาเป็น เรื่องจรรยาบรรณ (2552) หลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิดเพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องมีหลักการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1) หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารงานเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือผลผลิตและกระบวนการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ หลักการไคเซ็น (KAIZEN) มีเป้าหมายในการเสนอแนะเพื่อแสดงถึงคุณภาพไว้ 6 ประการ

- 1) ผลผลิตเพิ่มขึ้น
- 2) คุณภาพสูงขึ้น
- 3) ต้นทุนลดลง
- 4) ตรงตามเวลาที่กำหนดหรือประหยัดเวลามากขึ้น
- 5) มีความปลอดภัยมากขึ้น
- 6) บุคลากรและผู้รับบริการมีขวัญและกำลังใจสูงขึ้นหลักการของไคเซ็นมีกระบวนการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1) สังเกต ค้นหาจุดที่เป็นปัญหา เช่น ความสูญเสีย ความไม่สม่ำเสมอ สดวกสัย เช่น ปัญหาด้านคุณภาพ ต้นทุนสูง ความปลอดภัยน้อย เวลาต้องล่าช้าอยู่เป็นประจำ

- 2) สืบสวน ตรวจสอบ สภาพการณ์ปัจจุบัน
- 3) คิดค้น ออกความคิดว่าหากทำเช่นนี้แล้วจะเป็นอย่างไรบ้าง
- 4) สะสม การจัดระบบ จัดหมวดหมู่
- 5) ปฏิบัติ ดำเนินการปรับปรุง โดยทดลองทำและสังเกตดูว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร
- 6) ติดตามตรวจสอบประสิทธิผล จนกว่าผลลัพธ์จะคงที่
- 7) สรุป ทำรายงาน เขียนข้อเสนอแนะ

2) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอตลอดเวลา โดยทุกคนในหน่วยงานมีส่วนร่วมเสนอแนะปรับปรุงและพัฒนา หลักการมีส่วนร่วมต้องการให้ทุกคนได้ร่วมกันทำงาน ซึ่งลักษณะของงานวิชาการต้องอาศัย

ความร่วมมือจากหลายฝ่าย อาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ ซึ่งจะมีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจาก การร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผล

3) หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด

1) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรในขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ มีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด 2) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outputs) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้คำสองคำนี้ควบคู่กันคือมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) หลักประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรทางการบริหาร แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้น การลงทุนในทางวิชาการจึงต้องคำนึงถึงความประหยัดด้วยเช่นเดียวกัน ผู้บริหารจะใช้กลวิธีอย่างไรในการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพโดยอาศัยความประหยัดบุคลากร งบประมาณ วัสดุและเทคโนโลยี และใช้เวลาน้อยอีกด้วย

4) หลักความเป็นวิชาการ (Academic) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษาและหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญก่อให้เกิดลักษณะความเป็นวิชาการที่ต้องอาศัยองค์ความรู้เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการต่าง ๆ เหล่านี้

อนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2550) ได้กล่าวหลักการบริหารงานวิชาการ โดยกล่าวเน้นรายละเอียดของแต่ละงานไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

- 1) พิจารณาหลักสูตรอย่างรอบคอบ เพื่อเข้าใจวัตถุประสงค์สำคัญและกิจกรรมที่ควรปฏิบัติ
- 2) ตรวจสอบแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบให้สอดคล้องกับหลักสูตร ปรับปรุงเนื้อหาที่บกพร่อง
- 3) กรณีมีโครงการสอนอยู่แล้ว ควรพิจารณาความสมบูรณ์และปรับให้เหมาะสมกับการปฏิบัติจริง หากยังไม่มี ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำครุร่วมจัดทำ
- 4) ศึกษาข้อสอบรายวิชาที่เคยใช้ เพื่อทราบแนวทางที่สะท้อนวัตถุประสงค์การสอน
- 5) ส่งเสริมให้ครูปรับวิธีการสอนให้เหมาะกับนักเรียนและสภาพแวดล้อม จัดอบรมเพิ่มความรู้อด้านวิทยาการใหม่ ๆ
- 6) จัดให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมาบรรยายวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ
- 7) กำหนดให้ครูลัดเปลี่ยนเป็นผู้บรรยายพิเศษ อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- 8) นำผลการสอบมาวิเคราะห์ทุกสิ้นปีการศึกษา เพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการยึดหลักการสำคัญ คือ หลักแห่งประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความประหยัด ที่มุ่งใช้ทรัพยากรให้เกิดผลสูงสุดและบรรลุเป้าหมายคือคุณภาพผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนด ควบคู่กับ หลักการพัฒนาคุณภาพ ที่ต้องมีการประกันคุณภาพผ่านกระบวนการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดโคเซ็น หลักการมีส่วนร่วมเน้นให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมคิด วางแผน ปฏิบัติ และประเมินผล ยึดความเป็นวิชาการมุ่งสร้างความสอดคล้องกับเนื้อหาทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยการจัดทำแผนงาน วิชาการ การตั้งคณะกรรมการวิชาการ การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ การพัฒนางาน วิชาการอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมและพัฒนาครู การสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากร และการติดตาม ประเมินผล

2.1.4 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

เพื่อให้ได้องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการจากนักวิชาการ และนักวิจัย ดังนี้

พระสมุห์สมพร อุซุมโม (2564) ได้กล่าวถึงงานวิชาการซึ่งมีขอบข่ายภารกิจหลักซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารงานประกอบด้วย 1) งานพัฒนาหลักสูตร 2) งานพัฒนากระบวนการเรียนการสอน 3) งานตารางสอน 4) งานทะเบียนและวัดผล 5) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 6) งานนิเทศภายใน 7) งานวิจัยและวิจัยในชั้นเรียน 8) งานส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ 9) งานแก้ไขปัญหาการเรียน 10) งานศูนย์เทคโนโลยีทางการบริหารและการเรียนการสอน 11) งานพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา 12) งานห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ 13) งานแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 14) การสร้างเครือข่ายพัฒนาหลักสูตรและ การจัดการเรียนการสอน

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) ได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาที่สำคัญประกอบด้วย 1) งานหลักสูตร 2) งานการจัดการเรียนการสอน 3) งานแนะแนว 4) งานนิเทศการสอน 5) งานวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 6). งานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 7) งานแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี และสื่อการสอน 8) งานประกันคุณภาพการศึกษา

พรพรรณ พินทุสมิต (2560) กล่าวว่า ขอบข่ายการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญกับสถานศึกษาอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ 1) การปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ 2) การปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน 3) การปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน 4) การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการสอน 5) การปฏิบัติงานด้านนิเทศการศึกษา 6) การปฏิบัติงานด้านการวางแผนและการกำหนดวิธีการ 7) การปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

ยุทธนา เกื้อกุล (2560) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ คือ กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำพาสถานศึกษาให้บรรลุถึงจุดหมายของการศึกษาตามที่ได้วางไว้ ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการแบ่งได้ดังนี้ 1) การบริหารและการพัฒนาหลักสูตร 2) บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารงานวิชาการ 3) การจัดงานวิชาการในสถานศึกษา 4) การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ 5) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 6) การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) การนิเทศภายในสถานศึกษา 9) การวัดและประเมินผล 10) การประกันคุณภาพการศึกษา 11) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ

จิตติมา วรรณศรี (2557) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายภาระงานที่กว้างขวาง และครอบคลุมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา ได้สรุปขอบข่ายของงานวิชาการประกอบด้วยงานที่สำคัญ ดังนี้ 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) การจัดการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 7) การนิเทศภายใน

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) สรุปขอบข่ายงานวิชาการโรงเรียน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2553) ได้จำแนกขอบเขตของการบริหารงานวิชาการอีกรูปแบบ หนึ่งที่แบ่งตามภารกิจในการทำงานเป็นประจำวันโครงการและงานประกอบ ดังรายละเอียด คือ

1) งานประจำ งานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา มีงานที่ จะต้องปฏิบัติเป็นประจำหรือเป็นภารกิจของสถานศึกษา ประกอบด้วย 18 ประการ คือ

- 1.1) งานจัดโปรแกรมการเรียนการสอนหรือแผนการสอนตามหลักสูตร
- 1.2) การจัดชั้นเรียน ห้องเรียน
- 1.3) จัดตารางสอน
- 1.4) จัดโครงการสอนและบันทึกการสอน
- 1.5) จัดครูสอน
- 1.6) การประเมินผลการเรียน การทดสอบแต่ละครั้ง
- 1.7) การสอบคัดเลือกนักเรียนใหม่
- 1.8) การปฐมนิเทศ
- 1.9) การนิเทศภายใน
- 1.10) การพิจารณาแบบเรียน
- 1.11) การพิจารณาสื่อการเรียน
- 1.12) การสอนซ่อมเสริม
- 1.13) การส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีให้เพิ่มพูน
- 1.14) การจัดบริการเอกสารการใช้หลักสูตร
- 1.15) การจัดห้องวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- 1.16) การจัดให้มีการใช้ทรัพยากรบุคคลในสถานศึกษา และการจัดให้มีความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถานศึกษา
- 1.17) การส่งเสริมให้เด็กมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2) งานโครงการสำหรับงานวิชาการมีงานประเภทหนึ่งที่มีการปฏิบัติจัดทำเป็นครั้งเป็นคราว เมื่อเสร็จสิ้นก็หมดภารกิจ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามความประสงค์ของสถานศึกษาใน เวลานั้น งานประเภทนี้เรียกว่า “งานโครงการ” (Project) ประกอบด้วยงาน 7 ประการ คือ

- 2.1) ปฏิทินปฏิบัติงานของสถานศึกษาตลอดปี
- 2.2) คู่มือครู
- 2.3) คู่มือนักเรียน
- 2.4) จัดอัตรากำลังครู
- 2.5) งบประมาณใช้จ่ายของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 2.6) ชุมนุมวิชาการของนักเรียน
- 2.7) แผนปฏิบัติงานระยะต่าง ๆ

3) งานประกอบ เป็นงานที่จะต้องปฏิบัติจัดทำควบคู่กันไปกับงานประจำและ งานโครงการ ซึ่งจัดเป็นงานประกอบต่าง ๆ 4 ประการ คือ

- 3.1) งานวัดผล ประกอบด้วยงานย่อย 5 งาน ได้แก่ ทำข้อสอบทุกภาค สอบแก้ตัว รวบรวมผลการสอบ วิเคราะห์ข้อสอบ ลงทะเบียนวิชาเรียน ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้
- 3.2) งานแนะแนว ประกอบด้วยงานย่อย 10 งาน ได้แก่ ระเบียบสะสม บริการสนเทศ โปรแกรมการเรียน ทดสอบความถนัด รับรองความประพฤติของนักเรียน จัดชุมนุมต่าง ๆ ปฐมนิเทศ นักเรียน ประชุมผู้ปกครอง แนะนำการเรียน อาชีพ ทุนการศึกษา
- 3.3) งานโสตทัศนศึกษา ประกอบด้วยงานย่อย 5 งาน ได้แก่ จัดหา อุปกรณ์การเรียน การสอนผลิตอุปกรณ์การเรียนการสอน เก็บรักษาซ่อมบำรุง ให้บริการ
- 3.4) งานห้องสมุด ประกอบด้วยงานย่อย 5 งาน ได้แก่ จัดหาหนังสือ เก็บรักษา ซ่อมแซม จัดหมวดหมู่หนังสือ จัดนิทรรศการต่าง ๆ ในห้องสมุด ให้บริการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กำหนดขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการ 17 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การ พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การ พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การ คัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้ให้ข้อคิดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจะ ประกอบด้วยงานในประเด็นต่อไปนี้

- 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการ นำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงานดังนี้

1.1) แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัด
ปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน

1.2) โครงการสอน เป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.3) บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละ
คาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้าและยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไป
ด้วยดี และสามารถปฏิบัติได้จึงต้องมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

2.1) การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนผู้เรียนในแต่ละ
รายวิชา

2.2) การจัดชั้นเรียน เป็นงานวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งการจัด
สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน

2.3) การจัดครูเข้าสอน ต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษา และความพร้อม
ของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

2.4) การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้
แบบเรียนที่กระทรวงกำหนด นอกจากนั้นครูอาจใช้หนังสืออื่นเป็นหนังสือประกอบ หรือจากเอกสารที่
ครูเตรียมเอง

2.5) การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้าวิทยาการ
เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความก้าวหน้าของ
สังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม เป็นต้น

2.6) การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงานเป็นการให้นักเรียนนักศึกษารู้จักนำเอา
ทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชา และอาชีพนั้น
เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

3) การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการ
ส่งเสริมหลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่

3.1) การจัดสื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษานักศึกษา เน้นเครื่องมือ
และกิจกรรมให้ครูได้เลือกใช้ในการสอน

3.2) การจัดห้องสมุด เป็นที่รวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่ง
วิทยาการให้นักเรียนนักศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3) การนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขปัญหา
การเรียนการสอน

4) การวัดและประเมินผล กระบวนการเพื่อใช้เครื่องมือในด้านการตรวจสอบและวิเคราะห์
ผลการเรียน

กมล ธิโสภ (2545) จำแนกขอบข่ายการบริหารวิชาการและลักษณะของงานที่ปฏิบัติใน
โรงเรียนเอาไว้ 7 ประการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดแผนการเรียน 3) การจัด
ตารางเรียน 4) การจัดครูเข้าสอน 5) การจัดกลุ่มการเรียน 6) การจัดสอนซ่อมเสริม 7) การ
ประเมินผลการเรียน

จากการศึกษาทฤษฎีเพื่อการสังเคราะห์ กำหนดองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ จากทัศนะและจากผลการศึกษาวิจัยของนักวิชาการ 10 แหล่งดังกล่าวมานั้นผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า องค์ประกอบบางตัวมีความหมายเดียวกันแต่นักวิชาการเรียกชื่อต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้การนำเอา องค์ประกอบแสดงในตารางสังเคราะห์มีความเหมาะสมผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกันแต่เรียกชื่อแตกต่างกันที่เป็นกลาง ที่สะท้อนให้เห็นความหมายเดียวกันและครอบคลุมองค์ประกอบอื่นที่ใช้ชื่อแตกต่างกันนั้นหรือเลือกใช้ชื่อตามการสังเคราะห์ของผู้วิจัย สรุปได้ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ

พระสมุทรสมพร อุทุมโม (2564)	ปริญญารัตน์ ตั้งคุณานันต์ (2562)	พรพรรณ พินทุสมิต (2560)	ยุทธนา เกื้อกุล (2560)	จิตติมา วรรณศรี (2557)	กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินธร นามวรรณ (2554)	สันติ บุญภิรมย์(2553)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	กมล ธิโสภา (2545)	การสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
งานพัฒนา หลักสูตร	งานหลักสูตร	การปฏิบัติงาน ด้านหลักสูตร และการ นำไปใช้	การบริหาร และการ พัฒนา หลักสูตร	การพัฒนา หลักสูตร	การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	งานจัด โปรแกรมการ เรียนการสอน หรือแผนการ สอนตาม หลักสูตร	การพัฒนา หลักสูตรของ สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตรและ การนำ หลักสูตรไปใช้	การพัฒนา หลักสูตร	การพัฒนา หลักสูตรและการ นำหลักสูตรไปใช้
งานพัฒนา กระบวนการ เรียนการสอน	งานการจัดการ เรียนการสอน	การปฏิบัติงาน ด้านการเรียน การสอน	การพัฒนา กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การจัดการ เรียนรู้	การพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้	จัดโครงการ สอนการ จัดการเรียน การสอน	การจัดการเรียน การสอนใน สถานศึกษา	การจัด ดำเนินงาน เกี่ยวกับการ เรียนการสอน	การจัดกลุ่ม การเรียน	การจัดการเรียนรู้
งานทะเบียนและ วัดผล	งานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน		การวัดและ ประเมินผล	การวัดและ ประเมินผล	การวัดผล ประเมินผลและ เทียบโอนผล การเรียน	การ ประเมินผล การเรียน การ จัดสอบแต่ละ ครั้ง	การวัดผล ประเมินผลและ ดำเนินการเทียบ โอนผลการเรียน	การวัดและ ประเมินผล	การ ประเมินผล การเรียน	การวัดและ ประเมินผล

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

พระสมุทฺสมพร อุชฺฌโม (2564)	ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562)	พรพรรณ พินทุสมิต (2560)	ยุทธนา เกื้อกุล (2560)	จิตติมา วรรณศรี (2557)	กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินธร นามวรรณ (2554)	สันติ บุญภิรมย์(2553)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	กมล ธิโสภา (2545)	การสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
งานนิเทศภายใน	งานนิเทศการ สอน	การปฏิบัติงาน ด้านนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ ภายใน สถานศึกษา	การนิเทศ ภายใน	การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ ภายใน	การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศการ สอน		การนิเทศ การศึกษา
	สื่อการสอน	การปฏิบัติงาน ด้านวัสดุ ประกอบ หลักสูตรและ สื่อการเรียน การสอน	การพัฒนาสื่อ การเรียนการ สอน	การพัฒนาสื่อ และแหล่ง เรียนรู้	การพัฒนาสื่อ	การพิจารณา แบบเรียน การพิจารณา สื่อการเรียน	การคัดเลือก หนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ใน สถานศึกษา	การจัดสื่อการ เรียนการสอน		การพัฒนาสื่อการ เรียนการสอน
งานห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้	งานแหล่ง เรียนรู้ เทคโนโลยี		บทบาทและ หน้าที่ของผู้ บริหารงาน วิชาการ		การพัฒนา แหล่งเรียนรู้	การจัดห้อง วิชาการเพื่อ พัฒนาการ เรียนการสอน งานโสตและ ห้องสมุด	การพัฒนาและ ส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้	การจัด ห้องสมุด		การพัฒนาและ ส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

พระสมุทรสมพร อุทุมโม (2564)	ปริญญารัตน์ ตั้งคุณานันต์ (2562)	พรรณมน พินทุสมิต (2560)	ยุทธนา เกื้อกุล (2560)	จิตินา วรรณศรี (2557)	กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินธร นามวรรณ (2554)	สันติ บุญภิรมย์(2553)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	กมล ธิโสภา (2546)	การสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
	งานประกัน คุณภาพ การศึกษา		การประกัน คุณภาพ การศึกษา		การพัฒนาการ ประกันคุณภาพ ภายใน สถานศึกษา		การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพ ภายในและ มาตรฐาน การศึกษา			ระบบประกัน คุณภาพภายใน และมาตรฐาน การศึกษา
งานวิจัยและวิจัย ในชั้นเรียน	งานวิจัยเพื่อ พัฒนาการ จัดการเรียนรู้		การวิจัยเพื่อ พัฒนา คุณภาพ การศึกษา	การวิจัยเพื่อ พัฒนาการ เรียนรู้	การวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพ การศึกษา		การวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาใน สถานศึกษา			การวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาใน สถานศึกษา
					องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา		ประกอบการและ สถาบันอื่นที่จัด การศึกษา			

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

พระสมุทรสมพร อุทุมโม (2564)	ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562)	พรพรรณ พินทุสมิต (2560)	ยุธนา เกื้อกุล (2560)	จิตินา วรรณศรี (2557)	กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินธร นามวรรณ (2554)	สันติ บุญภิรมย์(2553)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	กมล ธิโสภา (2545)	การสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
การสร้าง เครือข่ายพัฒนา หลักสูตรและ การจัดการเรียน การสอน					การส่งเสริม ความรู้ด้าน วิชาการแก่ ชุมชน การ ประสานความ ร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษา อื่น การส่งเสริม และสนับสนุน งานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว	การจัดให้มี การใช้ ทรัพยากร บุคคลใน สถานศึกษา และให้ความ ร่วมมือทาง วิชาการ ระหว่าง สถานศึกษา	การส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการ การประสานความ ร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและ องค์กรอื่น ารส่งเสริมและ สนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถาน			เครือข่ายความ ร่วมมือทาง วิชาการ จาก สถาน ศึกษา องค์กร ครอบครัว บุคคล และสถาบันที่ จัดการ ศึกษา
งานแก้ไขปัญหา การเรียน						บันทึกการ สอนการสอน ซ่อมเสริม	การพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้	การปรับปรุง การเรียนการ สอน	การจัดสอน ซ่อมเสริม	การปรับปรุงการ เรียนการสอน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

พระสมุทรสมพร อุทุมโม (2564)	ปริญญารัตน์ ตั้งคุณานันต์ (2562)	พรพรรณ พินทุสมิต (2560)	ยุธนา เกื้อกุล (2560)	จิตมา วรรณศรี (2557)	กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินทร์ นามวรรณ (2554)	สันติ บุญภิรมย์(2553)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	กมล ธิโสภา (2545)	การสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
		การปฏิบัติงาน ด้านการ วางแผนและ การกำหนด วิธีการ		การวางแผน งานวิชาการ		ปฏิทิน ปฏิบัติงาน ของ สถานศึกษา ตลอดปี	การวางแผนงาน ด้านวิชาการ		การจัด แผนการเรียน	แผนปฏิบัติการ ของสถานศึกษา
กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	งานแนะแนว				การแนะแนว การศึกษา	การปฐมนิเทศ งานแนะแนว	การแนะแนว			กิจกรรมเพื่อ พัฒนาผู้เรียน
						จัดครูสอน			การจัดครูเข้า สอน	การจัดครูเข้าสอน
งานตารางสอน						จัดตารางสอน		ตารางสอน	การจัดตาราง เรียน	การจัดตาราง เรียนตารางสอน
						การจัดชั้น เรียน ห้องเรียน การสอบ คัดเลือก นักเรียนใหม่		การจัดชั้น เรียน		การจัดชั้นเรียน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

พระสมุทรสมพร อุทุมโม (2564)	ปริญญารัตน์ ตั้งคุณานันต์ (2562)	พรรณมน พินทุสมิต (2560)	ยุทธนา เกื้อกุล (2560)	จิตติมา วรรณศรี (2557)	กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินทร์ นามวรรณ (2554)	สันติ บุญภิรมย์(2553)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	กมล ธิโสภา (2545)	การสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
							การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของ สถานศึกษา			คู่มือครูและ นักเรียนด้าน วิชาการของ สถานศึกษา
		การปฏิบัติงาน ด้านการประชุม อบรมทาง วิชาการ	การส่งเสริม และสนับสนุน งานวิชาการ							การพัฒนา บุคลากรทาง วิชาการ
งานพัฒนา นวัตกรรมทาง การศึกษา			การพัฒนา นวัตกรรมการ เรียนการสอน		นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา					งานพัฒนา นวัตกรรมทาง การศึกษา

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

พระสมุทรสมพร อุทุมโม (2564)	ปริญญานันต์ (2562)	พรพรรณ พินทุสมิต (2560)	ยุธนา เกื้อกุล (2560)	จิตินา วรรณศรี (2557)	กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินธร นามวรรณ (2554)	สันติ บุญภิรมย์(2553)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	กมล ธิโสภา (2545)	การสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
งานศูนย์เทคโนโลยี วิทยาการ บริหารและการ เรียนการสอน	เทคโนโลยี ทางการสอน				เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา		การพัฒนาและใช้ สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา			เทคโนโลยี ทางการศึกษา
								การฝึกงาน		การฝึกงาน
งานส่งเสริมความ เป็นเลิศทาง วิชาการ			การจัดงาน วิชาการใน สถานศึกษา			การส่งเสริม นักเรียนที่ เรียนดีให้ เพิ่มพูน				ส่งเสริมความ เป็นเลิศทาง วิชาการ
งานแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญา ท้องถิ่น							การพัฒนาหรือ การดำเนินการ เกี่ยวกับการให้ ความเห็นการ พัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น			งานแหล่งเรียนรู้ ที่เป็นภูมิปัญญา ท้องถิ่น

จากแนวคิดและทฤษฎีและการจัดหมวดหมู่คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน กำหนดองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ จากทัศนะและจากผลการศึกษาวิจัยของนักวิชาการ 10 แหล่งดังกล่าว จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำการสังเคราะห์ การบริหารงานวิชาการจากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ จากแนวคิดของนักวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ	พระสมุทรสมพร อุซอมโม (2564)	ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562)	พรพรรณ พินทุสมิต (2560)	ยุพธนา เกื้อกุล (2560)	จิตติมา วรณศรี (2557)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธรรณ นามวรรณ (2554)	สันติ บุญภิรมย์ (2553)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	กมล ธิโสภา (2545)	ความถี่
1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
2. การจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
3. การวัดและประเมินผล	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
4. การนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	9
5. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	8
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	7
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	-	-	6
8. แผนปฏิบัติการของสถานศึกษา	-	-	✓	-	✓	-	✓	✓	-	✓	5
9. กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน	✓	✓	-	-	-	✓	✓	✓	-	-	5
10. การปรับปรุงการเรียนการสอน	✓	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓	5
11. ระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	-	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	-	-	5

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	พระสมุทรสมพร อุซุหมโม (2564)	ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562)	พรพรรณ พินทุสมิต (2560)	ยุพธนา เกื้อกุล (2560)	จิตติมา วรณศรี (2557)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554)	สันติ บุญภิรมย์ (2553)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	กมล ธิโสภา (2545)	ความถี่
12. เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ จากสถานศึกษา องค์กร ครอบครัว บุคคล และสถาบันที่จัดการศึกษา	✓	-	-	-	-	✓	✓	✓	-	-	4
13. การจัดตารางเรียนตารางสอน	✓	-	-	-	-	-	✓	-	✓	✓	4
14. เทคโนโลยีทางการศึกษา	✓	✓	-	-	-	✓	-	✓	-	-	4
15. ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ	✓	-	-	✓	-	-	✓	-	-	-	3
16. งานพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา	✓	-	-	✓	-	✓	-	-	-	-	3
17. การจัดครูเข้าสอน	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	2
18. การจัดชั้นเรียน	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-	2
19. การพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ	-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	2
20. งานแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น	✓	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	2
21. คู่มือครูและนักเรียนด้านวิชาการของสถานศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	1
22. การฝึกงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	1
	14	10	6	11	7	12	15	15	10	7	107

จากตารางที่ 2.2 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ โดยยึดแนวคิดของ พระสมุทรสมพร อุซุหมโม (2564), ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562), พรพรรณ พินทุสมิต (2560), ยุพธนา เกื้อกุล (2560), จิตติมา วรณศรี (2557), กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554), สันติ บุญภิรมย์ (2553), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) และกมล ธิโสภา (2545) โดยผู้วิจัยได้เลือกความถี่ตั้งแต่ 8 ขึ้นไป จึงสรุปองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการได้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ

จากภาพที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าการสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการจากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน ผู้วิจัยได้เลือกความถี่ตั้งแต่ระดับ 8 ขึ้นไป จากการศึกษาความหมายและองค์ประกอบของการบริหารวิชาการ จึงสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี ซึ่งประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี จากนักวิจัยและนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยนักวิจัยและนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 องค์ประกอบ ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

พระสมุห์สมพร อุชฺฐโม (2564) ได้ให้ความหมาย การจัดทำหลักสูตร(Curriculum Development) หมายถึง การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าหลักสูตรนั้นสามารถพัฒนาความรู้และทักษะของนักเรียนได้อย่างเต็มที่

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาหลักสูตร เพราะเป็นการนำอุดมการณ์ จุดหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ที่คัดสรรอย่างดีแล้วไปสู่ผู้เรียน เพราะฉะนั้นการนำหลักสูตรไปใช้จึงมีความสำคัญที่บุคคลผู้เกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องทำความเข้าใจกับวิธีการขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดสมความมุ่งหมายทุกประการ

พรพรรณ พินทุสมิต (2560) กล่าวไว้โดยสรุปว่า หลักสูตรจะสร้างขึ้นมาดีเพียงใด ถ้านำไปใช้อย่างไม่มีประสิทธิภาพหลักสูตรก็จะประสบความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง ดังนั้นความจำเป็นสำหรับการศึกษาและพัฒนาทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมีความสำคัญมาก แนวทางการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพอาจจะประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้คือ 1. ระบบการบริหารหลักสูตร 2. พฤติกรรมการใช้หลักสูตร 3. การส่งเสริมและการควบคุมคุณภาพการใช้หลักสูตรและความล้มเหลวของหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นมานั้นจะปรากฏผลในขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้

ยุทธนา เกื้อกุล (2560) ได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้หมายถึง การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญที่สุดคือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน และการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอน

จิตติมา วรรณศรี (2557) หลักสูตรคือข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนอันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งหลักสูตรประกอบด้วย จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา รายวิชา สื่อการสอน วิธีการสอน และการประเมินผล

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) หมายถึง การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าหลักสูตรนั้นสามารถพัฒนาความรู้และทักษะของนักเรียนได้อย่างเต็มที่

สันติ บุญภิรมย์ (2553) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้ทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้

1) การวางแผนงานวิชาการ คือ การกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงาน พร้อมทั้งวิเคราะห์สภาพปัจจุบันเพื่อประเมินศักยภาพและโอกาสในการพัฒนา จากนั้นจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับบริบทและเป้าหมายขององค์กร เพื่อสร้างกรอบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ

2) การพัฒนาหลักสูตร คือ การวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรเดิมอย่างละเอียด เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน นอกจากนี้ยังต้องมีการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง

ของสังคม พร้อมทั้งดำเนินการประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรนั้นสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่

3) การจัดการเรียนการสอน คือ การออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พร้อมทั้งเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความหลากหลายของผู้เรียน การจัดทำแผนการสอนที่มีความชัดเจนและปฏิบัติได้จริงจะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น อีกทั้งการสร้างนวัตกรรมการสอนยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นความสนใจและพัฒนาทักษะของผู้เรียน

4) การนิเทศการศึกษา คือ การวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาของครูผู้สอน การดำเนินการนิเทศควบคู่ไปกับการให้คำแนะนำและคำปรึกษาอย่างสร้างสรรค์ จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพของครูและนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ การติดตามผลการนิเทศอย่างสม่ำเสมอยังช่วยให้สามารถปรับปรุงกระบวนการได้อย่างเหมาะสม

5) การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน เริ่มจากการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและยุติธรรม จากนั้นสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีความน่าเชื่อถือและเหมาะสม ดำเนินการวัดและประเมินผลตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลการประเมินอย่างละเอียด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กล่าวว่า การสร้างและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดทำสาระท้องถิ่น หมายถึง การสร้างหลักสูตรใหม่หรือการปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ดีขึ้น โดยการศึกษาวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตร ศึกษาวิเคราะห์สภาพสถานศึกษาและท้องถิ่น เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดทำสาระท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยมีการเตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโดยการตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่นบุคลากร อาคารสถานที่ งบประมาณ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การจัดทำโครงการสอน เป็นต้น ดังนั้นการบริหารหลักสูตรเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรอันประกอบด้วย การวางแผนหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตรรวมถึงการควบคุม กำกับ ดูแล การจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนสามารถพัฒนาความรู้เจตคติและทักษะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

กมล ธิโสภา (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้หลักสูตรไว้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้นั้นเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะถ้าไม่มีการนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น ๆ หลักสูตรก็ไม่มี ความหมาย และอีกประการหนึ่งถึงแม้ว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นจะดีเลิศและเหมาะสมมากเพียงใดก็ตามแต่ถ้าการนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดี ก็ยากที่หลักสูตรนั้น ๆ จะบรรลุตามเจตนารมณ์ที่กำหนดได้

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กระบวนการออกแบบ และปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน โดยการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรจะประกอบด้วยมีการวางแผนงานวิชาการและเป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และสาระท้องถิ่นนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อให้หลักสูตรสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ต้องสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ ความสำเร็จของหลักสูตรไม่ได้ขึ้นอยู่กับกรอบแบบที่ดีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2. การจัดการเรียนรู้

พระสมุห์สมพร อุทุมโม (2564) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า การจัดการเรียนรู้คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์ของผู้สอน

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของผู้สอนตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ จนสิ้นสุดการ ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและ เกิดทักษะหรือ สมรรถนะต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

พรพรหม พินทุสมิต (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา คือการดำเนินงาน เกี่ยวกับการรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้แล้วในการบริหารหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายความว่า ในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนได้ดำเนินการ ดังนี้

- 1) ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง
- 2) ผู้เรียนได้สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสมแล้วนำมาสรุป
- 3) ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดอย่างมีเหตุผล
- 4) ผู้สอนปลูกฝังหรือเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทางด้านค่านิยมคุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมและเป็นคนที่มีบุคลิกดีดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องดำเนินการจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้แล้ว โดยให้ศึกษาเนื้อหาสาระ ควบคู่กับการปฏิบัติจริง

ยุทธนา เกื้อกุล (2560) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้หมายถึง กิจกรรมที่บุคคล ได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ และมีความสุข ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่ต่าง ๆ 4 ด้านดังนี้

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจ ในจุดประสงค์รายวิชา และการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนเลือกเนื้อหาได้เหมาะสม สอดคล้องกับท้องถิ่น

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

จิตติมา วรณศรี (2557) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบ ระเบียบ ครอบคลุมการดำเนินการตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) การจัดการเรียนรู้ คือ การออกแบบการเรียนรู้เชิงระบบที่เป็นไปตามขั้นตอนและเป้าหมายทางการศึกษา การใช้วิธีสอนที่หลากหลายช่วยเพิ่มความน่าสนใจและตอบโจทย์ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียดช่วยให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การส่งเสริมกระบวนการคิดในผู้เรียนยังช่วยพัฒนาทักษะสำคัญในการแก้ปัญหาและการสร้างสรรค์

สันติ บุญภิรมย์ (2553) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการ วิธีการ การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้โดยมีการจัดบรรยากาศ เนื้อหาสาระ กระบวนการ การประเมินผลการเรียนรู้การมีส่วนร่วมของชุมชน แหล่งการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการวิจัย ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน การสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง

3) งานแนะแนว หมายถึง การจัดกระบวนการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอนดำเนินการแนะแนวและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษาติดตามและประเมินผลระบบและกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

4) งานพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 สาระ หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ครูรับผิดชอบ หาแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มระดับคุณภาพของกลุ่มสาระการเรียนรู้

5) งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย งานกิจกรรมแนะแนว ห้องสมุด กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลูกเสือยุวกาชาด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การจัดการการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และการประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้มั่นใจได้ว่านักเรียนได้รับการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

กมล ธิโสภ (2545) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นกระบวนการหรือวิธีการใด ๆ ก็ตาม que ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาด้านในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มศักยภาพ เรียกได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ตามเจตนารมณ์ที่กำหนดได้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการทางการศึกษาที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและค้นคว้าด้วยตนเอง บูรณาการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย

3. การวัดและประเมินผล

พระสมุห์สมพร อุซุหมโม (2564) การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา โดยจัดทำเอกสาร หลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และมีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลพร้อมทั้งจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อให้ทราบว่าการจัดการเรียนรู้นั้นสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และควรมีการปรับปรุงในเรื่องใด การวัดและประเมินผลจึงเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษา

ยุทธนา เกื้อกุล (2560) กระบวนการที่ใช้ในการทดสอบและตัดสินผลการเรียนรู้ ได้แก่ การประชุมชี้แจง ภาวะเทียบ วิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนตามหลักสูตร มีการวางแผนดำเนินการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งเสริมการวัดผลและประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริง สร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลตรงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนจัดการเรียนรู้ มีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการหลากหลายเพื่อปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลการพัฒนาเครื่องมือและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน การจัดระบบการเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ

จิตติมา วรรณศรี (2557) การวัดและประเมินผล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวัดผล การเรียนรู และ การประเมินผล การวัดผล การเรียนรูเป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขหรือข้อมูลอย่างมีกฎเกณฑ์เพื่อแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้งด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัยโดยใช้เครื่องมือ อาทิ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสอบถาม และการประเมินผล การเรียนรูเป็น

กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัยด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) มีความรู้ทางการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการวัดผลประเมินผลความรู้และการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เน้นการสะท้อนผลการปฏิบัติของผู้เรียนตามบริบทที่เป็นจริง โดยมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการวัดผลและประเมินผลที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อมั่นได้ มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ แผนการวัดผล ประเมินผล สรุปการวัดผล และเก็บรวบรวมข้อมูล หลักฐานการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน และนำผลจากการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สันติ บุญภิรมย์ (2553) การค้นหาคุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือวัดอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งผลตามหน่วยวัดของเครื่องมือ นั้น ๆ ที่เรียกว่าข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้มาจากการวัดมาทำการพิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่างครอบคลุมเพื่อหาข้อสรุปด้วยคุณธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กำหนดภารกิจการวัดและประเมินผลไว้ว่า ต้องกำหนดระเบียบวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล จัดทำขออนุมัติ และรายงานผลการเรียน จัดทำเอกสารหลักฐาน รวมทั้งหนังสือรับรองผลการเรียน เก็บรวบรวมและรักษาสถิติข้อมูลการเรียนของนักเรียน การเทียบโอนผลการเรียน ประสานการจัดการวัดผลระดับสถานศึกษา เทียบโอนผลการเรียนจากการย้ายที่เรียนจากสถานประกอบการ จากพื้นฐานการประกอบอาชีพ การตัดสินและอนุมัติผลการเรียนผ่านช่วงชั้น การออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลสั้น ๆ ว่าเป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

กมล ธิโสภา (2545) กระบวนการที่ช่วยให้ครูและสถานศึกษาสามารถตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน รวมทั้งใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยเน้นการประเมินผลที่ยึดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งครอบคลุมความโปร่งใส ความยุติธรรม และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ส่วนการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีกระบวนการดำเนินงานที่ประกอบด้วย การวางแผน และกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ พัฒนาเครื่องมือที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง จัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับ

มาตรฐานการศึกษา การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน และสร้างฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวมต่อไป

4. การนิเทศการศึกษา

การนิเทศทางการศึกษาเป็นกระบวนการทำงาน เพื่อประสิทธิภาพอันสูงสุดในการเรียนการสอน เป็นการกระตุ้นให้การทำงานประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พระสมุห์สมพร อุชฺฌมโม (2564) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า เป็นกระบวนการช่วยเหลือและพัฒนาครูทั้งด้านวิชาชีพและขวัญกำลังใจ โดยมีการวางแผนเป็นระบบ ดำเนินการตามขั้นตอน และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แก้ปัญหาการเรียนการสอน และส่งเสริมความร่วมมือในการทำงาน

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) ได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า เป็นกระบวนการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการวางแผนร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครู พัฒนาการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งมีการติดตามประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

พรพรรณ พินทุสมิต (2560) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาหมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งคณะผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน และชุมชน จัดให้มีระบบการนิเทศทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา วางแผนการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ ประเมินผลระบบการนิเทศงานและนำไปใช้ในการพัฒนา ส่งเสริมให้ครูนิเทศซึ่งกันและกัน

ยุทธนา เกื้อกุล (2560) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการสนับสนุน ส่งเสริม กระตุ้นให้ครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดการศึกษาทุกฝ่ายในการร่วมมือร่วมใจปฏิรูปวิธีการจัดการเรียนการสอนและวิธีการบริหารจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความสำเร็จตามมาตรฐานต่าง ๆ ของโรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนให้มีการพัฒนาสู่ระดับที่สูงขึ้นและคงรักษาระดับดังกล่าวไว้อย่างต่อเนื่อง

จิตติมา วรรณศรี (2557) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า เป็นกระบวนการที่ดึงเอาความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวบุคคลผ่านเล่าเรื่อง/ประสบการณ์เพื่อแลกเปลี่ยนร่วมกับบุคคลอื่นให้ออกมาเป็นความรู้ที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรในลักษณะต่าง ๆ อาทิการบันทึก บทความ หนังสือ เป็นต้น ดังนั้นการนากระบวนการจัดการความรู้มาประยุกต์ใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษา จะส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จัดการเรียนรู้ระหว่างครูเพิ่มพูนประสบการณ์และนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน รวมทั้งส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาหมายถึง กระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่มีแบบแผนที่มีระบบ และขั้นตอนชัดเจน อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือ การช่วยเหลือ การแนะนำบุคลากรทางการศึกษา ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2553) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา ว่า กระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน การวางแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศ การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนา โดยเน้นการแนะนำและปรับปรุงการสอนของครูผู้สอนให้มีคุณภาพสูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้ให้ของการนิเทศการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือสนับสนุน รวมถึงการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเพื่อให้การบริหารและการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การศึกษาระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย ประเมินผลระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดการกระบวนการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน โดยเน้นการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ รวมถึงเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน กระบวนการนี้มีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนาและรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

5. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) ได้กล่าวถึง ความหมายของการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โดยมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาและวัตถุประสงค์ การออกแบบและผลิตสื่อ การทดลองใช้ การประเมินผล และการปรับปรุงเพื่อให้ได้สื่อที่มีคุณภาพสูง

พรพรรณ พินทุสมิต (2560) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า การสำรวจวิเคราะห์สภาพปัญหาและประเมินคุณภาพสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการจัดหาจัดหา ปรับปรุงสิ่งที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ และมีวิธีการ เทคนิคที่เป็นไปได้ อย่างชัดเจน มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จากสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องทั้งยังส่งเสริมและพัฒนาครูเพื่อผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนซึ่งสถานศึกษามีการประเมินคุณภาพของสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนการสอนของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ยุทธนา เกื้อกุล (2560) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการสร้างศูนย์สื่อการเรียนรู้ จัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ จัดทำทะเบียนสื่อที่มี

ประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน การดำเนินการจัดทำจัดหาและพัฒนาสื่อสำหรับผู้เรียน และผู้สอน การดำเนินการประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

จิตติมา วรรณศรี (2557) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือเทคนิควิธีการใด ๆ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพผลการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้มีความเข้าใจได้ดีถูกต้อง และรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยนักเรียนมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนครูควรให้คำแนะนำอำนวยความสะดวก การเรียนรู้อ และการประเมินผล การเรียนรู้

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนา สื่อการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เน้นการวิเคราะห์เนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบ ผลิต ทดลองใช้ และปรับปรุงสื่อให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นให้สื่อ เหมาะสมกับผู้เรียน มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ในกระบวนการพัฒนา นี้ ยังให้ความสำคัญกับการเลือกใช้สื่อที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ลักษณะของผู้เรียน และทรัพยากร ที่มีอยู่ พร้อมทั้งการประเมินคุณภาพในด้านเนื้อหา เทคนิคการผลิต การใช้งานจริง และความพึงพอใจ ของผู้ใช้

สันติ บุญภิรมย์ (2553) ได้กล่าวถึงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนว่า มีหลักการดังนี้

- 1) หลักความสัมพันธ์ครูควรพิจารณาว่าสื่อที่จะใช้ มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาสาระใน การเรียนการสอนแต่ละครั้งเพียงใด 2) หลักความถูกต้องครูควรพิจารณาตรวจสอบให้รอบคอบว่าสื่อ ที่จะใช้มีความถูกต้องของการนำเสนอเนื้อหาสาระโครงสร้างของเนื้อหาสาระนั้น และการสรุปเนื้อหา
- 3) หลักความเหมาะสม ครูควรพิจารณาว่าสื่อที่จะใช้ มีความเหมาะสมกับผู้เรียนในด้านต่าง ๆ อาทิ เช่น วัยของผู้เรียน ความสนใจของผู้เรียน ฐานความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของผู้เรียน จำนวน ผู้เรียน ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน 4) หลักความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สื่อที่จะใช้ควรมีส่วน ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแนวคิด หรือ มีความคิดสร้างสรรค์ 5) หลักคุณภาพ สื่อที่จะเลือกใช้ควรมี คุณภาพทั้งด้านความชัดเจน รูปลักษณ์ความทนทาน ความสะดวกในการใช้รวมทั้งผลของการใช้งาน
- 6) หลักสิ่งแวดล้อม ควรพิจารณาเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เช่น ลักษณะ สถานที่แสง เสียงซึ่งอาจสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคในการใช้สื่อประเภทนั้น ๆ กล่าวคือการใช้สื่อการ เรียนรู้จะช่วยให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพเพียงใด ปัจจัยสำคัญ ประการ หนึ่งคือการเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กล่าวถึงหลักการและแนวคิดของ สื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตร สถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาอย่าง สร้างสรรค์รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ เรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชนและแหล่งอื่น ๆ สื่อที่จะนำมาใช้เพื่อ จัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรจะมีลักษณะ ดังนี้

- 1) เน้นสื่อเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองทั้งของผู้เรียนและผู้สอน
- 2) ผู้เรียน และผู้สอนสามารถจัดทำหรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง รวมทั้งนำสื่อที่มีอยู่ รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้

3) รูปแบบของสื่อการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องตลอดเวลา การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนจึงหมายถึง สื่อรวมถึงเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครู ผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือ ในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียน การสอนและการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่น การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวถึงว่า การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ คู่มือ ชุดการสอน วิดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ หรืออื่น ๆ เพื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมถึงการพัฒนาหรือการจัดเตรียมแหล่งเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ความถูกต้อง สร้างสรรค์ มีคุณภาพ และการปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา มีกระบวนการพัฒนาสื่อด้วยการการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ เพื่อให้ได้สื่อที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย ครูและผู้เรียนต้องมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและต่อเนื่อง สื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

2.1.5 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการของการบริหารงานวิชาการ

จากการสังเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน แต่ละองค์ประกอบสรุปนิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดได้ ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหาของการบริหารงานวิชาการ

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	สาระการวัด
1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	กระบวนการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน โดยการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรจะประกอบด้วย มีการวางแผนงานวิชาการและเป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่นนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อให้หลักสูตรสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ต้องสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ ความสำเร็จของหลักสูตรไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การออกแบบที่ดีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป	1) ออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน โดย การนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) หลักสูตรจะประกอบด้วยมีการวางแผนงานวิชาการและเป้าหมายที่ชัดเจน 3) การพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 4) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่นนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อให้หลักสูตรสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ต้องสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ 5) ความสำเร็จของหลักสูตรไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การออกแบบที่ดีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป
2. การจัดการเรียนรู้	กระบวนการทางการศึกษาที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และค้นคว้าด้วยตนเอง บูรณาการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้	1) กระบวนการทางการศึกษาที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล 2) พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	สาระการวัด
	ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย	3) ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและค้นคว้าด้วยตนเอง บูรณาการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน 5) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย
3. การวัดและประเมินผล	การวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ส่วนการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมี กระบวนการดำเนินงานที่ประกอบด้วย การวางแผนและกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ พัฒนาเครื่องมือที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง จัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้นับสนับสนุนการวางแผนการสอน และสร้างฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวมต่อไป	1) การวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม 2) การประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมี กระบวนการดำเนินงานที่ประกอบด้วย การวางแผนและกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ 3) พัฒนาเครื่องมือที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 4) วัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง 5) จัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา 6) การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้นับสนับสนุนการวางแผนการสอน และสร้างฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	สาระการวัด
4. การนิเทศการศึกษา	กระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน โดยเน้นการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ รวมถึงเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน กระบวนการนี้มีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้	1) มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน โดยเน้นการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง 2) สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ รวมถึงเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 3) กระบวนการนี้มีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้
5. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	กระบวนการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ความถูกต้อง สร้างสรรค์ มีคุณภาพ และการปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา มีกระบวนการพัฒนาสื่อด้วยการการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิตทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อเพื่อให้ได้สื่อที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย ครูและผู้เรียนต้องมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและต่อเนื่อง สื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน	1) จัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ความถูกต้อง สร้างสรรค์ มีคุณภาพ 2) การปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 3) มีกระบวนการพัฒนาสื่อด้วยการการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิตทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ เพื่อให้ได้สื่อที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน 4) สื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย 5) ครูและผู้เรียนต้องมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและต่อเนื่อง 6) สื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

2.2 ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2.2.1 ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาส

การจัดการศึกษาในปัจจุบันได้จัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนขยายการศึกษาให้สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2538) โดยเริ่มเมื่อ วันที่ 31 มีนาคม 2530 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ กรมสามัญศึกษาดำเนินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตพื้นที่ชนบท ยากจน 38 จังหวัด และเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2530 เห็นชอบในหลักการการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานออกไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยวิธีการไม่บังคับ ต่อมาเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2531 ได้เห็นชอบให้โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 38 จังหวัด ออกไปให้ครอบคลุมโรงเรียนที่อยู่ในเขตทุรกันดารด้วย และเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2532 เห็นชอบให้ ดำเนินการตามสาระสำคัญของรูปแบบ และวิธีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อจากนั้นเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2532 เห็นชอบให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนอกระบบโรงเรียนซึ่งเป็นผลทำให้อัตราการเรียนต่อชั้นเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 1 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาความต้องการโดยเฉพาะ ตลาดแรงงานมีแนวโน้มความต้องการแรงงานพื้นฐานที่มีระดับความรู้ต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาหายุทธศาสตร์ในการเร่งขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ส่วน ภูมิภาคอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว และได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ ดำเนินขยายโอกาสทางการศึกษาภายใต้โครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ โดยเปิด ทำการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่และ มีบุคลากรผู้สอนเพียงพอจำนวน 119 โรงเรียนทั่วประเทศใน 73 จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) ตั้งแต่ปี การศึกษา 2533 เป็นต้นมา

2.2.2 นโยบายเกี่ยวกับโรงเรียนขยายโอกาสในปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 และนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในด้านการลดภาระครูและบุคลากรทางการ ศึกษา ข้อที่ 3 การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาภาคบังคับให้มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และในปัจจุบันมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 6,855 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 23.53 ของ จำนวนโรงเรียนทั้งหมดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ซึ่งได้ให้แนวทางในการพัฒนาโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา จำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ 1) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีนักเรียนต่ำกว่า 20 คน จำนวน 335 โรงเรียน 2) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา STAND ALONE จำนวน 509 โรงเรียน 3) โรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5,937 โรงเรียน และ 4) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 74 โรงเรียน ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ ดำเนินโครงการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมโรงเรียนให้มีคุณภาพส่งเสริมทักษะอาชีพ

รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาภาคบังคับ ให้ประชาชนได้รับการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง เท่าเทียมและมีคุณภาพ โดยได้ให้แนวทางในการพัฒนา และการบริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการขับเคลื่อนและพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันที่จะส่งผลให้การพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้กำหนดหน้าที่ในการดำเนินงาน ดังนี้

1) ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1) กำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.2) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.3) จัดทำแนวทางการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาไปใช้ทิศทางเดียวกัน

1.4) ส่งเสริม สนับสนุน ให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สามารถบริหารจัดการศึกษาภาคบังคับและขั้นพื้นฐานได้อย่างมีคุณภาพและมีนวัตกรรม แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1.5) นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการขับเคลื่อนโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

2) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการระดับเขตพื้นที่

2.2) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2.3) สื่อสาร ประสานงาน และสร้างการรับรู้ความเข้าใจนโยบายการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษาให้กับสถานศึกษาได้รับทราบ

2.4) ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัด

2.5) ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัด มีนวัตกรรม แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.6) นิเทศ กำกับ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.7) สรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3) ระดับโรงเรียน

3.1) ศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค จุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียน

3.2) จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่สอดคล้องกับบริบทในแต่ละพื้นที่

3.3) สร้างการรับรู้ร่วมกันระหว่าง ผู้บริหาร ครู นักเรียนและชุมชนในแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนและนวัตกรรมแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

3.4) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น (Soft Power) โดยเน้นกิจกรรมที่สร้างความโดดเด่นในด้านการพัฒนาทักษะอาชีพ ควบคู่กับทักษะวิชาการและทักษะชีวิต

3.5) จัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมด้านการพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะวิชาการและทักษะชีวิตให้กับนักเรียน

3.6) แสวงหาความร่วมมือจากชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียน

3.7) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา : สพป. ขอนแก่น เขต 2

2.3.1 โครงสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 จำนวน 9 กลุ่ม 1 หน่วย ดังต่อไปนี้ 1) กลุ่มอำนวยการ 2) กลุ่มนโยบายและแผน 3) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ 5) กลุ่มบริหารงานบุคคล 6) กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 7) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา 8) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา 9) กลุ่มกฎหมายและคดี 10) หน่วยตรวจสอบภายใน

2.3.2 ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ดูแลรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัดครอบคลุม 6 อำเภอในจังหวัดขอนแก่นประกอบด้วย อำเภอบ้านไผ่ อำเภอเปือยน้อย อำเภอบ้านแฮด อำเภอชนบท อำเภอมัญจาคีรี และอำเภอโคกโพธิ์ไชย มีโรงเรียนเรียนในสังกัดจำนวน 208 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 150 โรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 57 โรงเรียน ขนาดใหญ่จำนวน 1 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 46 โรงเรียน มีนักเรียนในความดูแลรับผิดชอบในปีการศึกษา 2567 จำนวน 20,216 คน ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ได้ประเมินศักยภาพการพัฒนาการศึกษาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคต ประกอบด้วย การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) รวมทั้งการวิเคราะห์บริบทการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อาทิ สังคมปัจจุบัน เทคโนโลยีใหม่ ๆ โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การวิเคราะห์บริบทการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ซึ่งจะมีผลกระทบทั้งด้านบวกและลบ ต่อการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยสรุปเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนา ดังนี้

S (Strengths) : จุดแข็ง 1. โครงสร้างการบริหารจัดการเป็นระบบชัดเจนมีความเป็นเอกภาพในเชิงนโยบาย 2. กำหนดทิศทางของหน่วยงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายและบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา สามารถตอบสนองนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม 3. มีกระบวนการบริหารจัดการภายในเป็นระบบมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากบริหารจัดการสอดคล้องกับระเบียบกฎหมาย มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และ หลักการกระจายอำนาจ รวมถึงคู่มือการปฏิบัติงาน 4. มอบหมายงานบุคลากรทุกระดับทุกสายงาน ชัดเจนตรงตามความรู้ ความสามารถ 5. มีศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 6. บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ และ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ครบตามกรอบอัตรากำลัง 7. มีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการ การศึกษาและการประสานงาน 8. ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน มีคุณธรรมจริยธรรม ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

W (Weaknesses) : จุดอ่อน 1. จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่ขาดแคลน ทรัพยากรที่จะสนับสนุนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ 2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ขาดทักษะการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ขาดทักษะที่ จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การสื่อสารภาษาอังกฤษ 3. ครูสอนไม่ตรงตามวิชาเอกที่จำเป็นตาม หลักสูตร 4. ครูมีภาระงานมาก ไม่สามารถสอนได้อย่างเต็มที่ 5. บุคลากรบางส่วนยังขาดทักษะการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล 6. นักเรียนยังขาดทักษะชีวิต ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 7. ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 8. ระบบกำกับนิเทศติดตามและประเมินผล ยังขาดประสิทธิภาพ และ ไม่มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 9. การวิจัย การคิดค้นนวัตกรรมทาง การศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา ค่อนข้างน้อย

O (Opportunities) : โอกาส 1) ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในการจัด การศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก 2) นโยบายพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาด เล็ก โดยการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ลดความ เหลื่อมล้ำสร้างโอกาสและความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงการศึกษา และลดปัญหาการขาดแคลนครู 3) มีเครือข่ายสถานศึกษาในการประสานงานจัดการศึกษา คลอบคลุมทุกพื้นที่ 4) ความก้าวหน้าด้าน เทคโนโลยี ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ การศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ 5) มีแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายเช่น ศูนย์การจัดการ เรียนรู้ปฐมวัยแบบมอนเตสซอรีศูนย์การศึกษาพิเศษเรียนรวม ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 6) มีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา/อาชีวศึกษา ในพื้นที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา และฝึกทักษะอาชีพ 7) สังคมมีความสงบสุข มีขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) มีเครือข่ายหน่วยงานภายนอกองค์กรชุมชนเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

T (Threats) : อุปสรรค 1) นโยบายด้านการศึกษา เปลี่ยนแปลงบ่อยขาดความต่อเนื่อง เป็นปัญหาต่อการดำเนินงาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา 2) ประชากรวัยเรียน มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องทำให้โรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อประสิทธิภาพและความคุ้มค่า ในการจัดการศึกษา 3) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้สื่อสารได้รวดเร็ว ส่งผลให้นักเรียน เรียนแบบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 4) บางพื้นที่ยังมีปัญหาสังคม เช่น ปัญหาครอบครัวความยากจน อบายมุข ยาเสพติด ทำให้เด็กออกกลางคัน และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา 5) งบประมาณถูกปรับลด ส่งผลต่อการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) ความล่าช้าในการจัดสรรงบประมาณ ทำ ให้การบริหารงบประมาณไม่ทันตามกำหนด 7) การเข้าถึงกลุ่มเด็กที่มีปัญหา ยังทำได้ไม่ทั่วถึง

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตนภรณ์ เผ่าฟู (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำนวน 181 คน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ในภาพรวมจำนวน 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้, ด้านการวัดผลการประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน, ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา, ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา, ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา, ด้านการนิเทศทางการศึกษา, และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เบญจวรรณ กสิผล (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ได้ศึกษาศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามเพศและอายุประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า มีการบริหารงานวิชาการด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลรอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา 2) การเปรียบเทียบด้านเพศพบว่าแตกต่างกันจำนวน 4 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบด้านอายุพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามี 10 ด้านได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้การนิเทศการศึกษาการแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนอื่นและการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลรอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่วนในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนพบว่าไม่แตกต่างกัน

เพ็ญภา ตปนิยทรัพย์ และธีรพงศ์ บุศรากุล (2564) ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบประกัน

คุณภาพภายใน ด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จิรารัตน์ กระจำงดี (2562) ได้ทำการศึกษาการศึกษาการศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอบางบาล จังหวัดมณฑลอุดร มีการศึกษาดังนี้ 1) สภาพการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภอบางบาล จังหวัดมณฑลอุดร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามและเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ 2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภอบางบาล จังหวัดมณฑลอุดร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและ การวิเคราะห์เนื้อหาแบบ (Content Analysis) โดยใช้การเขียนบรรยายผลการศึกษสามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอบางบาล จังหวัดมณฑลอุดร มีสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเรียงตามอันดับพบว่า อันดับที่ 1 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อันดับที่ 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อันดับที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อันดับที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบการ เรียนรู้ อันดับที่ 5 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษาอันดับที่ 6 ด้าน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ 2) ผลการพัฒนาพัฒนากลยุทธ์งานวิชาการทั้ง 6 ด้าน พบว่าสามารถนำมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์ได้ด้านละ 3 กลยุทธ์ รวมทั้งหมด 18 กลยุทธ์

ชนินันท์ ยอดนาม (2562) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามการรับรู้ของครูเพื่อ เปรียบเทียบการรับรู้สภาพการบริหารงานวิชาการจากแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และ ระดับที่สอน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่าย ประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย จานวน 129 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือ ที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา จำนวน 70 ข้อ พบว่า 1) ครูมีการรับรู้ สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในภาพรวม และรายด้าน ทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ครูหญิงมีการรับรู้ด้านพัฒนาระบบการเรียนมากกว่าครูชาย ครู ที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีการ รับรู้ต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านพัฒนาระบบการเรียนรู้นมากกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ครูที่มี ประสบการณ์ มากกว่า 20 ปี มีการรับรู้สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการจัดการ เรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศการศึกษา มากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี ส่วนครูที่มีตำแหน่งต่างกัน และครูที่สอนระดับชั้นต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน 3) ผลจากการสัมภาษณ์ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็น ว่า ครูมีการรับรู้สภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้านเป็นไปตามหลักการบริหารงานวิชาการ

กิ่งกาญจน์ ยุกย่อง (2560) ได้ศึกษา สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดระนอง พบว่า 1) สภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดระนอง ตามแนวคิดของผู้บริหาร และครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก ด้านการบริหารหลักสูตรและด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอนและด้านการนิเทศภายใน และด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนเป็น

ลำดับสุดท้าย 2) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรต่อการ บริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ พบว่า ด้านที่แตกต่างกัน คือ ด้านภาพรวมด้านการบริหารหลักสูตร และ ด้านการนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านภาพรวมและทุกด้าน 4) ผลการเปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและ รายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน 5) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรต่อการบริหารงาน วิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ด้านที่แตกต่างกันคือ ด้านภาพรวม ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อ การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน และด้านการนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการบริหารหลักสูตรและด้านการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน 6) ผลการ เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

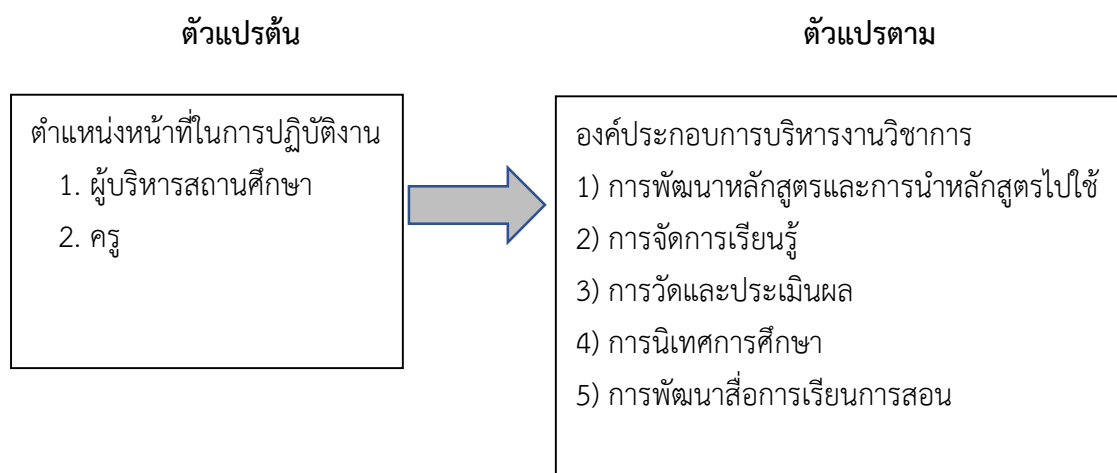
ฐิตาภรณ์ จารุณัย (2558) ได้ทำการศึกษา สภาพการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า 1) เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน 2) เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ด้านแผนจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน 4) เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือมีการเก็บและบำรุงรักษาสื่อทุกประเภทอย่างเป็นระบบ 5) เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ด้านการวัดผลและประเมินผล ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

พระกฤษลิน สุนทรสิริ (2556) ได้ศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดสิงห์บุรี โดยได้เปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดสิงห์บุรี ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงาน วิชาการ 2) ด้านการจัดดำเนินงาน เกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารเกี่ยวกับการ เรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้การทดสอบ t-test Independent Sample ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการ

บริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้บริหาร และครู มีประสบการณ์การทำงานใกล้เคียงกัน จึงมีความเห็นเหมือนกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้ พระสมุทรสมพร อุซุหมโม (2564), ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562), พรหมน พินทุสมิต (2560), ยุทธนา เกื้อกุล (2560), จิตมาวรรณศรี (2557), กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554), สันติ บุญภิรมย์ (2553), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) และกมลธิโสภา (2545) เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับรับรู้การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 ตัวแปรที่ศึกษา
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 46 โรงเรียน จำนวน 46 คน และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 46 โรงเรียน จำนวน 638 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2, 2567)

3.1.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 46 คน

3.1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 46 โรงเรียน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเปรียบเทียบหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 242 คน จากประชากรทั้งสิ้น 638 คน และเลือกตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามองค์ประกอบและนิยามเชิงปฏิบัติการ ตัวแปรในการวิจัยคือ การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ดังนี้

1) ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 ครู

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert) โดยให้คะแนนแต่ละข้อ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เพื่อกำหนดนิยามตัวแปรในการวิจัย และใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย

3.3.2 สร้างแบบสอบถามตามนิยามตัวแปร เรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

3.3.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องชัดเจนเหมาะสมทั้งเนื้อหาสาระ การใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ได้ให้คำแนะนำและผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยได้ข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ จำนวน 5 ข้อ 2) การจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ 3) การวัดและประเมินผล จำนวน 6 ข้อ 4) การนิเทศการศึกษา จำนวน 3 ข้อ และ 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของภาษา และพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา กับนิยามศัพท์เฉพาะ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการ

บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับปรุงภาษาให้ชัดเจนมีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง และข้อคำถามที่มีความหมายใกล้เคียงกันควรรวมเป็นข้อเดียวกัน และให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการโดยให้คะแนน ดังนี้ +1 เห็นว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามนิยามเชิงปฏิบัติการที่ระบุไว้ 0 ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามนิยามเชิงปฏิบัติการที่ระบุไว้และ -1 แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องตามนิยามเชิงปฏิบัติการที่ระบุไว้ ผลพบว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามเชิงปฏิบัติการตั้งแต่ 0.67 – 1.00 จำนวนทั้งหมด 25 ข้อ

3.3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ยุเชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC และคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญไปจัดทำเป็นแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์ในโปรแกรม Google Form เพื่อนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน ด้วยวิธีการตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) โดยกำหนดความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.80 ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1984) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 ตามตารางที่ 3.1

3.3.7 นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้ว และนำผลการทดสอบแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ก่อนนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น ไปจัดเตรียมทำแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่าน Google Form ฉบับสำหรับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

ตารางที่ 3.1 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) รายด้านและทั้งฉบับ

การบริหารงานวิชาการ	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	0.81
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	0.81
3. ด้านการวัดและประเมินผล	0.91
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	0.85
5. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	0.81
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	0.93

3.4 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 ครู

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. การจัดการเรียนรู้
3. การวัดและประเมินผล
4. การนิเทศการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

3.5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ซึ่งเป็นต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.5.2 ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือไปยังครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้สามารถตอบแบบสอบถามการวิจัยผ่าน Google Form โดยผู้วิจัยได้สร้าง QR Code และ Link ในการเข้าไปตอบแบบสอบถาม พร้อมรหัสผู้ตอบแบบสอบถาม และกำหนดวันส่งคืน ระหว่างวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2568 ถึง วันที่ 3 มีนาคม 2568 เมื่อครบกำหนดแล้ว ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามบางรายยังไม่ตอบกลับ ผู้วิจัยจึงติดต่อเป็นรายบุคคลอีก 5 วันทำการ ได้ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย 45 คน คิดเป็นร้อยละ 97.82 จากจำนวน 46 คน ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 90.08 จากจำนวน 242 คน ข้อมูลที่ต้องเก็บรวบรวมทั้งหมดจากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 288 คน ได้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 263 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.31

3.5.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปตามขั้นตอน ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

3.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 การศึกษาระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ

ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

3.6.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ตามสมมติฐานการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่าน Google Form โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าตอบแบบสอบถามผ่านลิงค์ URL หรือสแกนผ่าน QR CODE ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 288 คน และได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 263 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.31 แล้วนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณค่าสถิติสำหรับการตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
- 4.4 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที (t-test)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
Sig.	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามผู้วิจัยนำข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามแสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 263)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม		ความถี่	ร้อยละ
ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	17.10
	ครู	218	82.90

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 82.90 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10

4.3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.2 - 4.14

4.3.1 ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม

การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู (n=263)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	4.37	0.56	มาก
2. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	4.26	0.65	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.26	0.65	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.22	0.68	มาก
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.19	0.66	มาก
โดยรวม	4.26	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้, ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน, ด้านการจัดการเรียนรู้, ด้านการวัดและประเมินผล, และด้านการนิเทศการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37, 4.26, 4.26, 4.22 และ 4.19 ตามลำดับ

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ร้อยด้าน

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ร้อยด้าน ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.3 – 4.7

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู (n=263)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน	4.42	0.66	มาก
2. ท่านรู้ว่าการนำหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	4.40	0.66	มาก
3. ท่านรู้ว่าการนำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ	4.35	0.65	มาก
4. ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.34	0.69	มาก
5. ท่านรู้ว่าการนำความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับการออกแบบที่ดี นำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย	4.33	0.66	มาก
โดยรวม	4.37	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน, ท่านรู้ว่าการนำหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน, ท่านรู้ว่าการนำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ, ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และท่านรู้ว่าการนำความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับการออกแบบที่ดี นำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย

ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับกรอบการออกแบบที่ดี นำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42, 4.40, 4.35, 4.34 และ 4.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู

ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู (n=263)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	4.32	0.75	มาก
2. ท่านรู้ว่าสื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย	4.29	0.71	มาก
3. ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	4.27	0.72	มาก
4. ท่านรู้ว่าครูและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า	4.23	0.75	มาก
5. ท่านรู้ว่ากระบวนการพัฒนาสื่อประกอบด้วยการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ	4.22	0.72	มาก
6. ท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.21	0.75	มาก
โดยรวม	4.26	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน, ท่านรู้ว่าสื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย, ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา, ท่านรู้ว่าครูและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า, ท่านรู้ว่ากระบวนการพัฒนาสื่อประกอบด้วยการออกแบบ วิเคราะห์

เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ และท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32, 4.29, 4.27, 4.23, 4.22 และ 4.21 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู

ด้านการจัดการเรียนรู้	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู (n=263)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย	4.31	0.74	มาก
2. ท่านรู้ว่าการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้	4.28	0.72	มาก
3. ท่านรู้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.26	0.70	มาก
4. ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล	4.24	0.78	มาก
5. ท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	4.19	0.71	มาก
โดยรวม	4.26	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย, ท่านรู้ว่าการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้, ท่านรู้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง, ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการ

ประเมินผล และท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31, 4.28, 4.26, 4.24 และ 4.19 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู

ด้านการวัดและประเมินผล	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู (n=263)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ	4.25	0.75	มาก
2. ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.24	0.78	มาก
3. ท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือ หลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.24	0.72	มาก
4. ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ในการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน	4.24	0.72	มาก
5. ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนด ประกอบด้วยการวางแผน ระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ	4.19	0.78	มาก
6. ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง	4.18	0.78	มาก
โดยรวม	4.22	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็น

กระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ, ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้, ท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา, ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน, ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วยการวางแผน ระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ และท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25, 4.24, 4.24, 4.24, 4.19 และ 4.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู

ด้านการนิเทศการศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู (n=263)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ แบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง	4.25	0.72	มาก
2. ท่านรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้	4.18	0.73	มาก
3. ท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	4.15	0.71	มาก
โดยรวม	4.19	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ แบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง, ท่านรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษา

คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25, 4.18 และ 4.15 ตามลำดับ

4.3.2 ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตามการรับรู้ของผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดย โดยรวม ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	4.47	0.57	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.35	0.74	มาก
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	4.34	0.73	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.31	0.77	มาก
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.26	0.77	มาก
โดยรวม	4.34	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้, ด้านการจัดการเรียนรู้, ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน, ด้านการวัดและประเมินผล, และด้านการนิเทศการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47, 4.35, 4.34, 4.31 และ 4.26 ตามลำดับ

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 รายด้าน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 รายนาม ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.9 – 4.13

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ทานรู้ว่าหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ ชัดเจน	4.48	0.66	มาก
2. ทานรู้ว่าหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ	4.48	0.62	มาก
3. ทานรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุง หลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความ ต้องการของผู้เรียน	4.55	0.65	มาก
4. ทานรู้ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับ การออกแบบที่ดีนำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย	4.42	0.65	มาก
5. ทานรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.40	0.68	มาก
โดยรวม	4.47	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน, ท่านรู้ว่าหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ, ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุง หลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความ ต้องการของผู้เรียน, ท่านรู้ว่าความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับ การออกแบบที่ดี นำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมี การประเมินหลักสูตรด้วย และท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48, 4.48, 4.55, 4.42 และ 4.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านการจัดการเรียนรู้	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้	4.40	0.78	มาก
2. ท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	4.35	0.80	มาก
3. ท่านรู้ว่ามีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย	4.35	0.80	มาก
4. ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ จะสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล	4.33	0.79	มาก
5. ท่านรู้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.33	0.76	มาก
โดยรวม	4.35	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่า

การให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคูณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้, ท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคูณภาพการเรียนการสอน, ท่านรู้ว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย, ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล และท่านรู้ว่าการพัฒนาคูณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40, 4.35, 4.35, 4.33 และ 4.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหารสถานศึกษา แผลผล (n=45)		
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าสื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย	4.40	0.75	
2. ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	4.40	0.78	
3. ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	4.35	0.74	
4. ท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.33	0.76	
5. ท่านรู้ว่ากระบวนการพัฒนาสื่อประกอบด้วยการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ	4.31	0.76	
6. ท่านรู้ว่าครูและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า	4.26	0.80	มาก
โดยรวม	4.34	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าสื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย, ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน, ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา, ท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้, ท่านรู้ว่าการพัฒนาสื่อประกอบด้วยการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหาผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และท่านรู้ว่าครูและนักเรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40, 4.40, 4.35, 4.33, 4.31 และ 4.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านการวัดและประเมินผล	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ	4.35	0.77	มาก
2. ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูล ที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนด ประกอบด้วยการวางแผน ระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ	4.33	0.79	มาก
3. ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	0.79	มาก
4. ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยในการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน	4.31	0.79	มาก
5. ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง	4.26	0.83	มาก
6. ท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือ หลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.26	0.83	มาก
โดยรวม	4.31	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูล ที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วยการวางแผน ระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ, ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้, ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน, ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง และประเมินผลอย่างเป็นระบบ และท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญคือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35, 4.33, 4.33, 4.31, 4.26 และ 4.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)		แปลผล
	($\bar{X}$)	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้	4.31	0.79	มาก
2. ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง	4.26	0.86	มาก
3. ท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	4.22	0.79	มาก
โดยรวม	4.26	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้, ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง และท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31, 4.26 และ 4.22 ตามลำดับ

4.3.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตามการรับรู้ของครู

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตามการรับรู้ของครู ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตามการรับรู้ของครู

สภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	ครู (n=218)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	4.35	0.55	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.24	0.63	มาก
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	4.24	0.63	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.21	0.66	มาก
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.18	0.64	มาก
โดยรวม	4.24	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้, ด้านการจัดการเรียนรู้, ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน, ด้านการวัดและประเมินผล, และด้านการนิเทศการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35, 4.24, 4.24, 4.21 และ 4.18 ตามลำดับ

4.3.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 รายด้าน ตามการรับรู้ของครู

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 รายด้าน ตามการรับรู้ของครู ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.15 - 4.19

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตามการรับรู้ของครู

ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้	ครู (n=218)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ทานรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุง หลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความ ต้องการของผู้เรียน	4.40	0.66	มาก
2. ทานรู้ว่หลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ ชัดเจน	4.38	0.66	มาก
3. ทานรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.33	0.69	มาก
4. ทานรู้ว่หลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ	4.32	0.66	มาก
5. ทานรู้ว่ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับกรออกแบบที่ดีนำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย	4.31	0.66	มาก
โดยรวม	4.35	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตามการรับรู้ของครูอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของครูอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุง หลักสูตร ให้มีความสอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษาและความ ต้องการของผู้เรียน, ท่านรู้ว่าการนำหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน, ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง, ท่านรู้ว่าการนำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบท และความต้องการของชุมชน ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ และท่านรู้ว่าการสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับกรอบการออกแบบที่ดี นำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40, 4.38, 4.33, 4.32 และ 4.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของครู

ด้านการจัดการเรียนรู้	ครู (n=218)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย	4.30	0.73	มาก
2. ท่านรู้ว่าการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคูณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้	4.26	0.71	มาก
3. ท่านรู้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.25	0.68	มาก
4. ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล	4.22	0.78	มาก
5. ท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	4.16	0.69	มาก
โดยรวม	4.24	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และ

ครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่ามีภารกิจกรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย, ท่านรู้ว่าการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้, ท่านรู้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง, ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล และท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30, 4.26, 4.25, 4.22 และ 4.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของครู

ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	ครู (n=218)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	4.31	0.74	มาก
2. ท่านรู้ว่าสื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย	4.27	0.70	มาก
3. ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	4.25	0.71	มาก
4. ท่านรู้ว่าศูและผูเรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการ เรียนรู้ที่มีคุณค่า	4.22	0.73	มาก
5. ท่านรู้ว่กระบวนการพัฒนาสื่อประกอบด้วยการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ	4.21	0.71	มาก
6. ท่านรู้ว่การจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.18	0.75	มาก
โดยรวม	4.24	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน, ท่านรู้ว่าสื่อ

การเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย, ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา, ท่านรู้ว่าครูและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า, ท่านรู้ว่ากระบวนการพัฒนาสื่อประกอบด้วยการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ และท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31, 4.27, 4.25, 4.22, 4.21 และ 4.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล ตามการรับรู้ของครู

ด้านการวัดและประเมินผล	ครู (n=218)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ อย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความ โปร่งใสและยุติธรรมสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.24	0.70	มาก
2. ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ ตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการ วางแผนการสอน	4.23	0.70	มาก
3. ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการ เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ	4.22	0.74	มาก
4. ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้อง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.22	0.74	มาก
5. ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของ ข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วยการ วางแผน ระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ	4.16	0.78	มาก
6. ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการ เรียนรู้ตามสถานการณ์จริง	4.66	0.78	มาก
โดยรวม	4.21	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรมสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริงสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา, ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยในการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน, ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการ เก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้, ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วย การวางแผน ระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ และท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24, 4.23, 4.22, 4.22, 4.16 และ 4.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา ตามการรับรู้ของครู

ด้านการนิเทศการศึกษา	ครู (n=218)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง	4.24	0.70	มาก
2. ท่านรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการ แก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้	4.15	0.72	มาก
3. ท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	4.14	0.70	มาก
โดยรวม	4.18	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง, ท่านรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการ แก้ปัญหา พัฒนา และ

รักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24, 4.15 และ 4.14 ตามลำดับ

4.4 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่มีตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน วิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ใช้สถิติทดสอบที (t-test Independent Sample) ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงดังตารางที่ 4.20 – 4.25

ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

สภาพการรับรู้ เกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการ	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)			ครู (n=218)			t	Sig.
	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้	4.47	0.57	มาก	4.35	0.55	มาก	1.29	0.19
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.35	0.74	มาก	4.24	0.63	มาก	1.06	0.28
3. ด้านการวัด และประเมินผล	4.31	0.77	มาก	4.21	0.66	มาก	0.88	0.37
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.26	0.77	มาก	4.18	0.64	มาก	0.76	0.44
5. ด้านการพัฒนาสื่อ การเรียนการสอน	4.34	0.73	มาก	4.24	0.63	มาก	0.94	0.34
โดยรวม	4.34	0.61	มาก	4.24	0.54	มาก	1.12	0.26

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้, ด้านการจัดการเรียนรู้, ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน, ด้านการวัดและประเมินผล, และด้านการนิเทศการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47, 4.35, 4.34, 4.31 และ 4.26 ตามลำดับ ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้, ด้านการจัดการเรียนรู้, ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน, ด้านการวัดและประเมินผล, และด้านการนิเทศการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35, 4.24, 4.24, 4.21 และ 4.18 ตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ที่จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า ค่า Sig. = 0.26 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)		ครู (n=218)		t	Sig.
	($\bar{X}$)	S.D.	($\bar{X}$)	S.D.		
1. ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร ให้ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน	4.55	0.65	4.40	0.66	1.39	0.16
2. ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	4.48	0.66	4.38	0.66	0.95	0.34
3. ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.40	0.68	4.33	0.69	0.61	0.53
4. ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ	4.48	0.62	4.32	0.66	1.51	0.13
5. ท่านรู้ว่าการสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับกรอบการออกแบบที่ดี นำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย	4.42	0.65	4.31	0.66	0.97	0.33
โดยรวม	4.47	0.57	4.35	0.55	1.29	0.19

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า ค่า Sig. = 0.19 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณศศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

ด้านการจัดการเรียนรู้	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)		ครู (n=218)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทานรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล	4.33	0.79	4.22	0.78	0.84	0.40
2. ทานรู้ว่าการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน ต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.33	0.76	4.25	0.68	0.70	0.48
3. ทานรู้ว่าการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้	4.40	0.78	4.26	0.71	1.16	0.24
4. ทานรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	4.35	0.80	4.16	0.69	1.63	0.10
5. ทานรู้ว่ามี การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย	4.35	0.80	4.30	0.73	0.43	0.66
โดยรวม	4.35	0.74	4.24	0.63	1.06	0.28

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ที่จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า ค่า Sig. = 0.28 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

ด้านการวัดและประเมินผล	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)		ครู (n=218)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทานรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการเก็บ ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ	4.35	0.77	4.22	0.74	1.02	0.30
2. ทานรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วยการวางแผนระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ	4.33	0.79	4.16	0.78	1.27	0.20
3. ทานรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	0.79	4.22	0.74	0.84	0.40
4. ทานรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง	4.26	0.83	4.16	0.78	0.78	0.43
5. ทานรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญคือหลักความโปร่งใสและยุติธรรมสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริงสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.26	0.83	4.24	0.70	0.19	0.84
6. ทานรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้สนับสนุนการวางแผนการสอน	4.31	0.79	4.23	0.70	0.65	0.51
โดยรวม	4.31	0.77	4.21	0.66	0.88	0.37

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า ค่า Sig. = 0.37 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

ด้านการนิเทศการศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)		ครู (n=218)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทานรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง	4.26	0.86	4.24	0.70	0.15	0.87
2. ทานรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	4.22	0.79	4.14	0.70	0.64	0.52
3. ทานรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้	4.31	0.79	4.15	0.72	1.28	0.20
โดยรวม	4.26	0.77	4.18	0.64	0.76	0.44

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า ค่า Sig. = 0.44 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=45)		ครู (n=218)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.33	0.76	4.18	0.75	1.17	0.24
2. ท่านรู้ว่สื่อที่ดีต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	4.35	0.74	4.25	0.71	0.87	0.38
3. ท่านรู้ว่าการกระบวนการพัฒนาสื่อประกอบด้วยการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ	4.31	0.76	4.21	0.71	0.84	0.40
4. ท่านรู้ว่สื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย	4.40	0.75	4.27	0.70	1.10	0.27
5. ท่านรู้ว่ครูและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า	4.26	0.80	4.22	0.73	0.30	0.76
6. ท่านรู้ว่สื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	4.40	0.78	4.31	0.74	0.71	0.47
โดยรวม	4.34	0.73	4.24	0.63	0.94	0.34

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า ค่า Sig. = 0.34 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยโดย แบ่งเป็น ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดปลายปิดแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จำนวน 25 ข้อ และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990) เท่ากับ 0.933 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์ โดยสามารถตอบแบบสอบถามผ่านลิงค์ URL หรือ สแกนผ่าน QR CODE ได้รับข้อมูลจากผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 288 คน กลับคืนมาจำนวน 263 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.31

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามรายละเอียดในแต่ละส่วนต่อไปนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ ตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 82.90 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและ

ครู ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37, 4.26, 4.26, 4.22 และ 4.19 ตามลำดับ

5.1.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกข้อ พิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร ได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ท่านรู้ว่าการนำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชนที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และท่านรู้ว่าการนำความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับการออกแบบที่ดี นำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย

5.1.2.2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกข้อ พิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่ามีสื่อที่จัดต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ท่านรู้ว่าการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย ท่านรู้ว่ามีสื่อที่จัดต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ท่านรู้ว่าการครูและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า ท่านรู้ว่าการพัฒนาสื่อประกอบด้วยการออกแบบวิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ และท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน

5.1.2.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกข้อ พิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ท่านรู้ว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย ท่านรู้ว่าการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้ ท่านรู้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล และท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

5.1.2.4 ด้านการวัดและประเมินผล ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกข้อ พิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วยการวางแผนระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ และท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง

5.1.2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกข้อ พิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ แบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง ท่านรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ดังภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า สภาพการ รับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผู้วิจัยพบประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลตาม วัตถุประสงค์ได้ดังนี้

5.2.1 สภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม ตาม การรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู

ผลการวิจัยพบว่า ระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา และครู รู้ว่าการบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา และต้องมีความรู้ในการบริหารงานวิชาการ ทำให้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ อาจมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา เป็นงานที่ได้ปฏิบัติตลอดเวลา และได้รับการอบรมพัฒนาบุคลากรในการบริหารงานวิชาการ จากต้นสังกัดอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนภรณ์ เผ่าฟู (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ในภาพรวมจำนวน 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลการประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศทางการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ ชนินันท์ ยอดนาม (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการ ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยายองค์กรักษ์ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีการรับรู้สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในภาพรวม และรายด้าน ทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ด้านการแนะแนว ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ผู้วิจัยจึงขอเสนอการอภิปรายผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เป็นรายด้านดังนี้

5.2.1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร

สถานศึกษา และครู ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะถือเป็นตัวกำหนดทิศทางการบริหารงานวิชาการ ทำให้ความรู้ในการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน การวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน รู้ว่าหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่นต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชนสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ รู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รู้ว่าความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับกรอบที่นำไปใช้อย่างเหมาะสม และต้องมีการประเมินหลักสูตรสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ รวมทั้งจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกึ่งกาญจน์ ยะย่อง (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดระนอง เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระนอง ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดระนอง ตามแนวคิดของผู้บริหารและครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารหลักสูตรและด้านการวัดและประเมินผลการเรียนเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอนและด้านการนิเทศภายใน และด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเป็นลำดับสุดท้าย

5.2.1.2 ด้านการดำเนินการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน พบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระนอง เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา และครู ให้ความสำคัญกับตัวกลางที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ จึงมีความรู้ความเข้าใจว่าสื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน รู้ว่าสื่อต้องมีความหลากหลายเข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา รู้ว่าครูและนักเรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า รู้ถึงกระบวนการพัฒนาสื่อที่ประกอบด้วยกรอบการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ รู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยอดนาม (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการ ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย องค์กรักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย องค์กรักษ์

ผลการวิจัยพบว่า ครูมีการรับรู้สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับกึ่งกลางจันท์ ยุกย่อง (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดระนอง เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระนอง ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดระนอง ตามแนวคิดของผู้บริหารและครู ด้านด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อ การเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

5.2.1.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีความรู้ความเข้าใจด้านการ จัดการเรียนรู้ เป็นอย่างดีเพราะเป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน รู้ว่ามีการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการ เรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รู้ว่าการจัดการเรียนรู้มีการวางแผนอย่างเป็นระบบสอดคล้อง กับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล และรู้ว่าการวิจัยเพื่อการ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) กล่าวว่า หลักในการจัดการเรียนรู้เป็นเรื่องที่ ผู้สอนจะต้องศึกษา วิเคราะห์ให้เข้าใจถึงสาระสำคัญ เลือกวิธีที่เหมาะสมและลงมือปฏิบัติให้เกิดผลกับ ผู้เรียนอย่างจริงจัง การจัดการเรียนรู้จะต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญนภา ตปนิยทรัพย์ และธีรพงศ์ บุศรากล (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการพัฒนาระบบการ เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

5.2.1.4 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีความรู้ว่าการวัดผลเป็น กระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่นการพัฒนาเครื่องมือ วัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รู้ว่าต้องมีการจัดระบบข้อมูล และรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบโดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใส และยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริงสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา รู้ว่าการวัดและ ประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุน

การวางแผนการสอน รู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งประกอบด้วยการวางแผน ระเบียบการวัด และรู้ว่าการประเมินผลต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของกิงกาญจน์ ยกย่อง (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดระนอง เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดระนอง ตามแนวคิดของผู้บริหารและครู ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยชินนันทน์ ยอดนาม (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการ ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยายองค์กรักษ์ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีการรับรู้สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก

5.2.1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้อำนวยสถานศึกษา และครู เห็นถึงความสำคัญของการนิเทศที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ แบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง รู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เป็นกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน สอดคล้องกับศุภจิตทิพย์ ตาลพันธ์ (2565) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาต้องดำเนินการตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง มีแผนการดำเนินงานเป็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน เป็นระบบ มีการติดตามประเมินผล และให้คำแนะนำ ช่วยเหลือครูเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดีขึ้น ด้วยเหตุนี้การนิเทศการศึกษาจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญนภา ตปนิยทรัพย์ และธีรพงศ์ บุศรากุล (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม และรายด้าน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่มีตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู รวมถึงผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ได้รับความรู้ด้านการบริหารงานวิชาการในหลักสูตรมาแล้ว ผนวกกับตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่มีการกำหนดโครงสร้างกระจายอำนาจ ได้ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในทุกระดับ ด้านการบริหารวิชาการอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา สอดคล้องกับงานวิจัยของชนินท์ ยอดนาม (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการ ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร(ฝ่ายประถม) และโรงเรียนส่วนขยาย องค์กรักษ์ ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนส่วนขยายองค์กรักษ์ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา ยกย่อง (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดระนอง ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบของกลุ่มประชากรต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระกฤษณ สุนทรสิริ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือ จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือ จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่งโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอแนะผลจากการวิจัยดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลจากการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายมานั้น ผู้วิจัยเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ดังต่อไปนี้

5.3.1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการรับรู้การบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเกิดจากประสบการณ์ทำงาน จากการศึกษาด้วยตนเอง และจากการส่งเสริมสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัด แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ระดับการรับรู้การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามการรับรู้ของผู้บริหาร

สถานศึกษา และครู โดยรวมและรายด้านควรอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะระดับความรู้ ความเข้าใจ เป็นเพียงพฤติกรรมการศึกษาด้านพุทธิพิสัยขั้นต้นเท่านั้น ตามที่ Benjamin S. Bloom (1956) ได้ จำแนกพฤติกรรมทางการศึกษาเอาไว้ว่าความรู้ความเข้าใจหากอยู่ในระดับที่สูง ก็จะทำให้พฤติกรรม การศึกษา ด้านจิตพิสัย และทักษะพิสัยสูงตาม กล่าวคือจากความรู้สู่การปฏิบัติในการบริหารงาน วิชาการ ในทุกด้านได้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลดีต่อสถานศึกษาและผู้เรียน ตาม เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 อีกทั้งการส่งเสริม สนับสนุนการอบรมพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารวิชาการ จากหน่วยงานต้นสังกัด จะจัดขึ้นให้เฉพาะ บุคลากรที่รับผิดชอบงานนั้น ๆ ทำให้บุคลากรคนอื่น ๆ ไม่ได้รับการพัฒนา ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัด ควรมีการพัฒนาศักยภาพทุกคนเพื่อเป็นการให้ความรู้ใหม่ ๆ หรือทบทวนความรู้ในการบริหารงาน วิชาการ อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

5.3.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการรับรู้การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อแยก พิจารณาระดับการรับรู้ของผู้บริหารศึกษา และระดับการรับรู้ของครู ทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน อันดับสุดท้าย อาจเกิดจากทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และครูยังไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ การศึกษา จึงทำให้ค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ด้านนิเทศการศึกษาอยู่อันดับสุดท้าย จากทั้งหมด 5 ด้าน เพื่อให้เกิดเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการบริหาร และการสอนพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ สะท้อนคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา และครู ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุน ให้มี ความรู้ความเข้าใจด้านการนิเทศการศึกษา หรือการนิเทศติดตามจากต้นสังกัดในกระบวนการนิเทศ ของโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อจะส่งผลสู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา และครูต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับการรับรู้ด้านการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารและครูเนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีระดับการรับรู้ในระดับมาก ผลการ เปรียบเทียบสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยรวม และรายด้าน ไม่มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดส่งเสริมการรับรู้ที่ดี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาเชิงระบบได้

5.3.2.2 ควรวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับการนำความรู้ด้านการบริหารวิชาการไปสู่การปฏิบัติ จริงในโรงเรียนแม้ระดับการรับรู้จะอยู่ในระดับมาก แต่ยังไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าการรับรู้ดังกล่าวนำไปสู่ การปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ จึงควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพหรือกรณีศึกษาเพิ่มเติม เพื่อ ศึกษาว่าโรงเรียนสามารถแปลงความรู้ความเข้าใจไปสู่การบริหารจัดการในการบริหารงานวิชาการที่ เป็นรูปธรรม เพียงใด รวมทั้งมีอุปสรรคหรือปัจจัยเอื้อต่อการปฏิบัติในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา หรือไม่

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

- กมล ธิโสภ. (2545). *แนวทางการพัฒนางานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษานโยบายสู่การปฏิบัติ*.
กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.
- กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัท ก.พล 1996 จำกัด.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้*. ภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.
- จักรกฤษ วิชา. (2548). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การบริหารงานวิชาการ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (เอกสารอัดสำเนา).*
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2558) *การจัดการห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : มินเชอร์วิส ซัพพลาย.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2562). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*.
กรุงเทพฯ : หจก.มิน ซัพพลาย.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภายน. (2559). *การศึกษานิพนธ์ Independent Studies*.
(พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ จำกัด.
- ยาเป็น เรืองจรรยา. (2552). *บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. สืบค้นจาก
<https://www.kroobannok.com/blog/23990>
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*.
กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
สงขลา : บริษัท นำศิลป์ โฆษณา จำกัด,
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2553). *นวัตกรรมการบริหารการศึกษ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. (2567). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2567*. ขอนแก่น: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). *รายงานการศึกษาเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือการบริหารงานโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2550). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน.
- อมรา เล็กเริงสินธุ์. (2540). *หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : เอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลสามเจริญพานิช.
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.

2. วิทยานิพนธ์

- กิงกาญจน์ ยกย่อง. (2558). *สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดระนอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรารัตน์ กระจำดี. (2562). *การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชนินันท์ ยอดนาม, ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, กัลยมน อินทุสุต, และศิริพงษ์ เสาภายน. (2562). *สภาพการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนส่วนขยาย องค์กรฯ*. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ฐิตาภรณ์ จารุณย์. (2558). *การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เบญจวรรณ กลสิม. (2565). *การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.

- พระกุศลสิน สุนทรสิริ (ศรีสุนทร). (2556). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาอาเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสมุห์สมพร อุชฌมโม (นิมนวล). (2564). *ศึกษาการบริหารงานวิชาการของพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษาจังหวัดพิจิตร เขต 2*. วารสารวิจัยวิชาการ, 1(1), 69–82. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/178038>
- พระสมุห์สมพร อุชฌมโม. (2564). *หลักการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, 9(3), กันยายน-ธันวาคม 2564.
- พรหมมน พินทุสมิต. (2560). *การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เพ็ญภา ตบนิยทรัพย์ และธีระพงศ์ บุศรากุล. (2564). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์).
- ยุทนา เกื้อกุล. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รัตนารณณ์ เผ่าฟู. (2566). *การศึกษการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา ฐานข้อมูลคลังปัญญาดิจิทัล มหาวิทยาลัยพะเยา (UP Digital Collections: UPDC).
- ศัจจิพย์ ตาลพันธ์ และเอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2565). *การนิเทศการศึกษา*. วารสารมณีเชษฐาราม, 5(2), กันยายน-ตุลาคม 2565. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. สืบค้นจาก <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/JMCR/article/view/191>

3. ภาษาอังกฤษ

- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education*. (7th ed.). Prentice Hall.
- Bloom, B. S. (Ed.). (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals*. Handbook I: Cognitive domain. New York: David McKay.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essentials of Psychological Testing*. (4th ed.). New York: Harper and Row Publisher.
- John A. Ramseyer and Others. (1995). *Factor Affecting Education Administration*. Ohio: Ohio State University.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610.
- Likert, R. (1932). *A technique for the measurement of attitudes*. Archives of Psychology.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ ตำแหน่ง หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
 สถานที่ทำงาน สถาบันการอาชีวศึกษา
 ภาควิชาออกเสียงเหนือ 3 (วอศ.ชก.)
 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.)
 สาขาการบริหารการศึกษา
2. นายนิยม โพธิ์งาม ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ
 สถานที่ทำงาน อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 เชียงราย
 วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา
3. นางสาวสิริรัตน์ สุขโน ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาไทย
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองจางวิทยา สพป.นครราชสีมา
 เขต 7
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขา หลักสูตรและการสอน

ภาคผนวก ข
ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แบบสอบถามการวิจัย

แบบตรวจสอบการใช้ภาษาของข้อคำถาม
และดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับสาระการวัดและนิยามเชิงปฏิบัติการ
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

- 1) ขอความกรุณาท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ภาษาของข้อคำถามว่าสามารถใช้สื่อสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนหรือไม่ เพียงใด
- 2) ขอความกรุณาท่านตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามในตาราง (คอลัมน์ที่ 3) ว่ามีเนื้อหาและใจความสอดคล้องกับสาระการวัด (คอลัมน์ที่ 2) และนิยามเชิงปฏิบัติการ (คอลัมน์ที่ 1) หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดยแต่ละช่องมีความหมายดังนี้
 - +1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้อง
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้อง
 - 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

ขอขอบคุณ

นายพลสินธุ์ พรหมมูล
นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อย นิยามเชิงปฏิบัติการ สารการวัดและข้อคำถามของแต่ละองค์ประกอบหลัก

องค์ประกอบย่อย และ นิยามเชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อคำถาม	ความสอดคล้อง		
				+1	0	-1
1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้						
กระบวนการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน โดยการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรจะประกอบด้วยมีการวางแผนงานวิชาการและเป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่นนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อให้หลักสูตรสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ต้องสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ ความสำเร็จของหลักสูตรไม่ได้ขึ้นอยู่กับกรอบการออกแบบที่ดีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม มี	1) ออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน โดยการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	1) ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน				
	2) หลักสูตรจะประกอบด้วยมีการวางแผนงานวิชาการและเป้าหมายที่ชัดเจน	2) ท่านรู้ว่าการหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน				
	3) การพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	3) ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง				
	4) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่นนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อให้หลักสูตรสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ต้องสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ	4) ท่านรู้ว่าการหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา ระดับชาติ				

องค์ประกอบย่อย และ นิยามเชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม(3)	การใช้ภาษาของข้อคำถาม	ความสอดคล้อง		
				+1	0	-1
1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ (ต่อ)						
ประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป	5) ความสำเร็จของหลักสูตรไม่ได้ขึ้นอยู่กับการออกแบบที่ดีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป	5) ท่านรู้ว่ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับ การออกแบบที่ดี นำไปใช้อย่างเหมาะสม และ ยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย				
2. การจัดการเรียนรู้						
กระบวนการทางการศึกษาที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียน การสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและค้นคว้าด้วยตนเอง บูรณาการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการ เรียนการสอน จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ หลากหลาย	1) กระบวนการทางการศึกษาที่มีการวางแผน อย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการ ประเมินผล	1) ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผน อย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และ การประเมินผล				
	2) พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้าง ทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้อง เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	2) ท่านรู้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียน การสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง				
	3) ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและค้นคว้าด้วยตนเอง บูรณาการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้	3) ท่านรู้ว่าการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วย ตนเอง เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้				
	4) ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน	4) ท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน				
	5) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย	5) ท่านรู้ว่ามีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ หลากหลาย				

องค์ประกอบย่อย และ นิยามเชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อคำถาม	ความสอดคล้อง		
				+1	0	-1
3. การวัดและประเมินผล						
การวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ส่วนการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีกระบวนการดำเนินงานที่ประกอบด้วย การวางแผนและกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ พัฒนาเครื่องมือที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง จัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ในการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน และสร้างฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวมต่อไป	1) การวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	1) ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ				
	2) การประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมี กระบวนการดำเนินงานที่ประกอบด้วย การวางแผนและกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ	2) ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วย การวางแผนระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ				
	3) พัฒนาเครื่องมือที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3) ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
	4) วัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง	4) ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง				
	5) จัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	5) ท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา				

องค์ประกอบย่อย และ นิยามเชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อคำถาม	ความสอดคล้อง		
				+1	0	-1
3. การวัดและประเมินผล (ต่อ)						
	6) การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน และสร้างฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา	6) ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน				
4. การนิเทศการศึกษา						
กระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากรผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน โดยเน้นการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ รวมถึงเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอน และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน กระบวนการนี้มีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้	1) มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน โดยเน้นการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง	1) ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง				
	2) สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ รวมถึงเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	2) ท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน				
	3) กระบวนการนี้มีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้	3) ท่านรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้				

องค์ประกอบย่อย และ นิยามเชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อคำถาม	ความสอดคล้อง		
				+1	0	-1
5. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน						
กระบวนการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ความถูกต้อง สร้างสรรค์ มีคุณภาพ และการปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา มีกระบวนการพัฒนาสื่อด้วยการการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ เพื่อให้ได้สื่อที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย ครูและผู้เรียนต้องมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและต่อเนื่อง สื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและการเรียนรู้ อย่างยั่งยืน	1) จัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ความถูกต้อง สร้างสรรค์ มีคุณภาพ	1) ท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
	2) การปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	2) ท่านรู้ว่ามีสื่อที่ดีต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา				
	3) มีกระบวนการพัฒนาสื่อด้วยการการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ เพื่อให้ได้สื่อที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน	3) ท่านรู้ว่าการพัฒนาสื่อประกอบด้วย การออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ				
	4) สื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย	4) ท่านรู้ว่ามีสื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย				
	5) ครูและผู้เรียนต้องมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและต่อเนื่อง	5) ท่านรู้ว่ามีครูและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า				
	6) สื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและการเรียนรู้ อย่างยั่งยืน	6) ท่านรู้ว่ามีสื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน				

**ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบนิยามปฏิบัติการ สารการวัด
และข้อคำถามของแต่ละองค์ประกอบหลัก**

องค์ประกอบย่อย และ นิยาม เชิงปฏิบัติการ (1)	สารการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อ คำถาม	ข้อเสนอ แนะของผู้เชี่ยวชาญ	แก้ไขและปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
1. การพัฒนาหลักสูตรและการ นำหลักสูตรไปใช้ กระบวนการออกแบบและ ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาและความ ต้องการของผู้เรียน โดยการนำ หลักสูตรไปใช้ต้องมี ประสิทธิภาพมีความสำคัญอย่าง ยิ่งต่อความสำเร็จของการจัด การศึกษาการบริหารจัดการ หลักสูตรจะประกอบด้วยมีการ วางแผนงานวิชาการและ เป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนา หลักสูตรที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น	1) ออกแบบและปรับปรุง หลักสูตรให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาและ ความต้องการของผู้เรียน โดยการนำหลักสูตรไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ	1) ท่านรู้ว่าการออกแบบ และปรับปรุงหลักสูตร ให้ มีความสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาและ ความต้องการของผู้เรียน	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		
	2) หลักสูตรจะประกอบด้วย มีการวางแผนงานวิชาการ และเป้าหมายที่ชัดเจน	2) ท่านรู้ว่าการหลักสูตรได้มี การวางแผนงานวิชาการ และกำหนดเป้าหมายที่ ชัดเจน		ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำให้เปลี่ยนคำ เพื่อให้กระชับ ชัดเจน	1) ท่านรู้ว่าการหลักสูตรมีการ วางแผนงาน และกำหนด เป้าหมายที่ชัดเจน
	3) การพัฒนาหลักสูตรที่ ส่งเสริมการจัดการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง	3) ท่านรู้ว่าการพัฒนา หลักสูตรต้องส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		

องค์ประกอบย่อย และ นิยาม เชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อ คำถาม	ข้อเสนอ แนะของผู้เชี่ยวชาญ	แก้ไขและปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
ศูนย์กลาง การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาและสาระท้องถิ่นนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและ ความต้องการของชุมชน เพื่อให้ หลักสูตรสะท้อนเอกลักษณ์ของ ท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ต้อง สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา ระดับชาติ ความสำเร็จของ หลักสูตรไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การออกแบบที่ดีเพียงอย่างเดียว แต่ ต้องมีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีการ ประเมินผลหลักสูตรเพื่อปรับปรุง พัฒนาต่อไป	4) การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาและสาระ ท้องถิ่นนั้น จำเป็นต้อง คำนึงถึงบริบทและความ ต้องการของชุมชน เพื่อให้ หลักสูตรสะท้อนเอกลักษณ์ ของท้องถิ่น ในขณะเดียวกัน ก็ต้องสอดคล้องกับนโยบาย การศึกษาระดับชาติ	4) ท่านรู้ว่หลักสูตร สถานศึกษาและสาระ ท้องถิ่น ต้องคำนึงถึง บริบทและความต้องการ ของชุมชน ที่สะท้อน เอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบาย การศึกษาระดับชาติ	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้	ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำให้เปลี่ยนรูปประโยคให้ สั้น กระชับ	4) พัฒนาหลักสูตรสอดคล้อง กับความต้องการของชุมชน เพื่อให้สะท้อนเอกลักษณ์ของ ท้องถิ่น และนโยบาย การศึกษาของชาติ
	5) ความสำเร็จของหลักสูตร ไม่ได้ขึ้นอยู่กับรูปแบบ ที่ดีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมี การนำไปใช้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีการ ประเมินผลหลักสูตรเพื่อ ปรับปรุงพัฒนาต่อไป	5) ท่านรู้ว่ความสำเร็จ ของหลักสูตรขึ้นอยู่กับ การออกแบบที่ดี นำไปใช้ อย่างเหมาะสม และยังมี การประเมินหลักสูตรด้วย	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		
2. การจัดการเรียนรู้ กระบวนการทางการศึกษาที่มี การวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่ง ต้องสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การ วัดผล และการประเมินผล	6) กระบวนการทางการ ศึกษาที่มีการวางแผนอย่าง เป็นระบบ ซึ่งต้องสอดคล้อง กับหลักสูตร กระบวนการ จัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล	6) การจัดการเรียนรู้ที่มี การวางแผนอย่างเป็น ระบบสอดคล้องกับ หลักสูตร กระบวนการ จัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล		ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำให้เปลี่ยนรูปประโยคให้ สั้น กระชับ	จัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

องค์ประกอบย่อย และ นิยาม เชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อ คำถาม	ข้อเสนอ แนะของผู้เชี่ยวชาญ	แก้ไขและปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการ จัดการเรียนการสอนต้องเน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้ ลงมือปฏิบัติและค้นคว้าด้วย ตนเอง บูรณาการการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับ ทุกกิจกรรมการเรียนรู้ใช้การวิจัย เป็นเครื่องมือในการพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอน จัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ หลากหลาย	7) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้าง ทักษะที่จำเป็นการจัดการ เรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง	7) การจัดการเรียนรู้ที่ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่ จำเป็นการจัดการเรียน การสอนต้องเน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง		ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำให้เปลี่ยนรูปประโยคให้ สั้น กระชับ	จัดการเรียนรู้ที่พัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และเน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
	8) ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และค้นคว้าด้วยตนเอง บูรณาการการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เข้ากับทุกกิจกรรมการ เรียนรู้	8) การจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติและค้นคว้าด้วย ตนเอง บูรณาการการ พัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์เข้ากับทุก กิจกรรมการเรียนรู้	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		
	9) ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาคุณภาพการ เรียนการสอน	9) ท่านรู้ว่าการวิจัยเป็น เครื่องมือในการพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอน	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		
	10) จัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรที่หลากหลาย	10) ท่านรู้ว่ามี การจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ หลากหลาย	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		

องค์ประกอบย่อย และ นิยาม เชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อ คำถาม	ข้อเสนอ แนะของผู้เชี่ยวชาญ	แก้ไขและปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
			คำถามได้		
3. การวัดและประเมินผล การวัดผลเป็นกระบวนการเก็บ ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับ พฤติกรรมของผู้เรียนในด้าน ต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือที่ เหมาะสม ส่วนการประเมินผล เป็นการวิเคราะห์และตัดสิน คุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการ วัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมี กระบวนการดำเนินงานที่ ประกอบด้วยการวางแผนและ กำหนดระเบียบการวัดและ ประเมินผลอย่างเป็นระบบ พัฒนาเครื่องมือที่มีคุณภาพและ สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้ ดำเนินการวัดและ ประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุก ช่วงของการเรียนรู้ตาม สถานการณ์จริง จัดระบบข้อมูล	11) การวัดผลเป็น กระบวนการเก็บข้อมูลเชิง ปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรม ของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	11) ท่านรู้ว่าการวัดผล เป็นกระบวนการเก็บ ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับ พฤติกรรมของผู้เรียนใน ด้านต่าง ๆ	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		
	12) การประเมินผลเป็นการ วิเคราะห์และตัดสินคุณค่า ของข้อมูลที่ได้จากการวัดผล ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมี กระบวนการดำเนินงานที่ ประกอบด้วยการวางแผน และกำหนดระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็น ระบบ	12) ท่านรู้ว่าการ ประเมินผลเป็นการ วิเคราะห์และตัดสินคุณค่า ของข้อมูลที่ได้จากการ วัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนด ประกอบด้วยการวางแผน ระเบียบการวัด และ ประเมินผลอย่างเป็น ระบบ	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้	ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำให้เปลี่ยนรูปประโยคให้ สั้น กระชับ	12) วิเคราะห์และตัดสิน คุณค่าของข้อมูลอย่างเป็น ระบบ
	13) พัฒนาเครื่องมือที่มี คุณภาพและสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	13) ท่านรู้ว่าการพัฒนา เครื่องมือวัดและ ประเมินผลที่มีคุณภาพ ต้องสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		

องค์ประกอบย่อย และ นิยาม เชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อ คำถาม	ข้อเสนอ แนะของผู้เชี่ยวชาญ	แก้ไขและปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
และรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้อง ทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึด หลักการสำคัญ คือหลักความ โปร่งใสและยุติธรรม สะท้อน ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การวัดและประเมินผลที่มี ประสิทธิภาพจะช่วยในการ ตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการ จัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวาง แผนการสอน และสร้าง ฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนา การศึกษา ซึ่งนำไปสู่การยกระดับ คุณภาพการศึกษาโดยรวมต่อไป	14) วัดและประเมินผลอย่าง ต่อเนื่องในทุกช่วงของการ เรียนรู้ตามสถานการณ์จริง	14) ท่านรู้ว่าการวัดและ ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ในทุกช่วงของการเรียนรู้ ตามสถานการณ์จริง	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		
	15) จัดระบบข้อมูลและ รายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้อง ทราบอย่างเป็นระบบ โดย ต้องยึดหลักการสำคัญ คือ หลักความโปร่งใสและ ยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การ เรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษา	15) ท่านรู้ว่าการจัดระบบ ข้อมูลและรายงานผลแก่ ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็น ระบบ โดยต้องยึด หลักการสำคัญ คือหลัก ความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่แท้จริง สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา		ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำให้เปลี่ยนรูปประโยคให้ สั้น กระชับ	15) จัดระบบข้อมูลและ รายงานผลที่สะท้อนผลลัพธ์ การเรียนรู้อย่างแท้จริง
	16) การวัดและประเมินผลที่ มีประสิทธิภาพจะช่วยในการ ตรวจสอบและพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการ สอน และสร้างฐานข้อมูล สำหรับการพัฒนาการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การยกระดับ คุณภาพการศึกษา	16) ท่านรู้ว่าการวัดและ ประเมินผลที่มี ประสิทธิภาพจะช่วยใน การตรวจสอบและพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการ สอน	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		

องค์ประกอบย่อย และ นิยาม เชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อ คำถาม	ข้อเสนอ แนะของผู้เชี่ยวชาญ	แก้ไขและปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
4. การนิเทศการศึกษา กระบวนการบริหารจัดการใน สถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมี ระบบและแบบแผน โดยเน้นการ วางแผน การดำเนินการ และการ ประเมินผลที่ต่อเนื่อง สร้างความ ร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูก นิเทศ รวมถึงเป็นกระบวนการที่ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์เพื่อปรับปรุง ประสิทธิภาพการสอนและ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน กระบวนการนี้มีเป้าหมายในการ แก้ปัญหา พัฒนา และรักษา คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ที่กำหนดไว้	17) มุ่งพัฒนาคุณภาพการ เรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่าง มีระบบและแบบแผน โดย เน้นการวางแผน การ ดำเนินการ และการ ประเมินผลที่ต่อเนื่อง	17) กระบวนการนิเทศที่ มุ่งพัฒนาคุณภาพการ เรียนการสอนและ บุคลากร ผ่านการทำงาน ร่วมกันอย่างมีระบบและ แบบแผน โดยเน้นการ วางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลที่ ต่อเนื่อง		ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำให้เปลี่ยนรูปประโยคให้ สั้น กระชับ	17) การนิเทศอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
	18) สร้างความร่วมมือ ระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูก นิเทศ รวมถึงเป็น กระบวนการที่ส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์เพื่อปรับปรุง ประสิทธิภาพการสอนและ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	18) กระบวนการนิเทศที่ สร้างความร่วมมือระหว่าง ผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ รวมถึงเป็นกระบวนการที่ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์เพื่อ ปรับปรุงประสิทธิภาพการ สอนและผลสัมฤทธิ์ของ ผู้เรียน		ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำให้เปลี่ยนรูปประโยคให้ สั้น กระชับ	18) การนิเทศที่ส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพการสอน และผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนที่สูงขึ้น
	19) กระบวนการนี้มี เป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานที่ กำหนดไว้	19) ท่านรู้ว่าการนิเทศมี เป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานที่ กำหนดไว้	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		

องค์ประกอบย่อย และ นิยาม เชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อ คำถาม	ข้อเสนอ แนะของผู้เชี่ยวชาญ	แก้ไขและปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. การพัฒนาสื่อการเรียน การสอน กระบวนการจัดเตรียมสื่อและ แหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นความ เหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ความ ถูกต้อง สร้างสรรค์ มีคุณภาพ และการปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา มี กระบวนการ การพัฒนาสื่อด้วยการการ ออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และ ปรับปรุงสื่อ เพื่อให้ได้สื่อที่มี คุณภาพและสอดคล้องกับ ลักษณะของผู้เรียน สื่อการเรียน การสอนควรมีความหลากหลาย	20) จัดเตรียมสื่อและแหล่ง เรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน โดยเน้นความ เหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ความถูกต้อง สร้างสรรค์ มี คุณภาพ	20) ท่านรู้ว่าการ จัดเตรียมสื่อและแหล่ง เรียนรู้เพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมี เนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		
	21) การปรับให้เข้ากับ สิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษา	21) ท่านรู้วาสื่อที่ดีต้อง ปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการ ศึกษา		ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำให้เปลี่ยนรูปประโยคให้ สั้น กระชับ	21) สื่อและแหล่งเรียนรู้ เท่า ทันต่อสถานการณ์
	22) มีกระบวนการพัฒนาสื่อ ด้วยการการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และ ปรับปรุงสื่อ เพื่อให้ได้สื่อที่มี คุณภาพและสอดคล้องกับ ลักษณะของผู้เรียน	22) ท่านรู้วา กระบวนการพัฒนาสื่อ ประกอบด้วย ออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุง สื่อ		ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำให้เปลี่ยนรูปประโยคให้ สั้น กระชับ	กระบวนการพัฒนาสื่อมี คุณภาพสอดคล้องกับลักษณะ และบริบทของผู้เรียน

องค์ประกอบย่อย และ นิยาม เชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อ คำถาม	ข้อเสนอ แนะของผู้เชี่ยวชาญ	แก้ไขและปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
ครูและผู้เรียนต้องมีบทบาทสำคัญ ในการใช้สื่อ เพื่อสร้าง กระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและ ต่อเนื่อง สื่อที่ดีต้องรองรับการ เรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และการเรียนรู้ที่ยั่งยืน	23) สื่อการเรียนการสอน ควรมีความหลากหลาย	23) ท่านรู้ว่สื่อการเรียน การสอนควรมีความ หลากหลาย	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		
	24) ครูและผู้เรียนต้องมี บทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ ที่มีคุณค่าและต่อเนื่อง	24) ท่านรู้ว่ครูและ ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญใน การใช้สื่อ เพื่อสร้าง กระบวนการเรียนรู้ที่มี คุณค่า	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		
	25) สื่อที่ดีต้องรองรับการ เรียนรู้ด้วยตนเอง และ ตอบสนองความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและ การเรียนรู้ที่ยั่งยืน	25) ท่านรู้ว่สื่อที่ดีต้อง รองรับการเรียนรู้ด้วย ตนเอง และตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียน	ภาษามีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง กับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อ คำถามได้		

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง จึงได้ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามการวิจัย การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
การวิจัย การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

รายการข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้							
1.	ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.	ท่านรู้ว่าการหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	+1	+1	+1	2	1.00	ใช้ได้
3.	ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.	ท่านรู้ว่าการหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5.	ท่านรู้ว่าการสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับ การออกแบบที่ดี นำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
การจัดการเรียนรู้							
6.	ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7.	ท่านรู้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

รายการข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
8.	ท่านรู้ว่าการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9.	ท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10.	ท่านรู้ว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
การวัดและประเมินผล							
11.	ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12.	ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วย การวางแผน ระเบียบการวัด และ ประเมินผลอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13.	ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14.	ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15.	ท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16.	ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

รายการข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
การนิเทศการศึกษา							
17.	ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากรผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18.	ท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19.	ท่านรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	2	1.00	ใช้ได้
การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน							
20.	ท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21.	ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22.	ท่านรู้ว่ากระบวนการพัฒนาสื่อ ประกอบด้วย การออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23.	ท่านรู้ว่าสื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24.	ท่านรู้ว่าครูและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25.	ท่านรู้ว่าสื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว ๗๕๑๔/ว๐๑๖๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๕๑-๕๐๕, ๐๔๓-๒๕๑-๕๐๖

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตร่างเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ศร.กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์

ด้วย นายพลสินธุ์ พรหมมูล เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๕๔๐๕๓๒๐๑๘ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๒/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลำปางก้านกุดสันงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒” ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุธีวชิรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ติดต่อประสานงาน : นายพลสินธุ์ พรหมมูล โทร. ๐๘๔๕๑๘๒๓๙๓

ที่ อว ๗๕๓๔/ว๐๑๖๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๘/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๕๑-๕๔๘, ๐๔๓-๒๕๒-๓๘๖

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายนิยม โพธิ์งาม

ด้วย นายพลสินธุ์ พรหมมูล เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๘ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๒/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลำก้านงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒” ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุธีวรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายพลสินธุ์ พรหมมูล โทร. ๐๘๔๕๑๘๒๓๓๓

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๑๖๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๔/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๔๑-๔๔๘, ๐๔๓-๒๔๒-๓๘๖

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางสาวรัตน สุขโน

ด้วย นายพลสินธุ์ พรหมมูล เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๘ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๒/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุวัชรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ติดต่อประสานงาน : นายพลสินธุ์ พรหมมูล โทร. ๐๘๔๕๑๘๖๓๔๓

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

เรียน ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

เนื่องด้วย นายพลสินธุ์ พรหมมูล นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผศ.ดร. วิฑูล ทาชา ซึ่งการทำสารนิพนธ์ดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับความกรุณาข้อมูลจากท่าน ดังนั้น ข้าพเจ้าใครขอความอนุเคราะห์ท่านในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ผ่านทาง google forms ตามลิงค์ หรือ QR Code ที่แนบมาด้วย

คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง และตรวจสอบความเรียบร้อยก่อน กดส่งคำตอบ โดยไม่ต้องระบุชื่อของผู้ตอบผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่าน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายพลสินธุ์ พรหมมูล

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครู

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการที่ตรงกับสภาพจริงตามการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการของท่านว่ามากน้อยเพียงใดโดยให้ค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้ ต่อไปนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการรับรู้				
		5	4	3	2	1
การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้						
1.	ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน					
2.	ท่านรู้ว่าการหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน					
3.	ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
4.	ท่านรู้ว่าการหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของชุมชน ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ					
5.	ท่านรู้ว่าการความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับกรอบการออกแบบที่ดีนำไปใช้อย่างเหมาะสม และยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย					
การจัดการเรียนรู้						
6.	ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล					

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการรับรู้				
		5	4	3	2	1
7.	ท่านรู้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
8.	ท่านรู้ว่าการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้					
9.	ท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน					
10.	ท่านรู้ว่ามีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย					
การวัดและประเมินผล						
11.	ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ					
12.	ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วยการวางแผน ระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ					
13.	ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
14.	ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง					
15.	ท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา					
16.	ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน					
การนิเทศการศึกษา						
17.	ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง					
18.	ท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน					
19.	ท่านรู้ว่าการนิเทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้					

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการรับรู้				
		5	4	3	2	1
การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน						
20.	ท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
21.	ท่านรู้ว่สื่อที่ดีต้องปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา					
22.	ท่านรู้ว่กระบวนการพัฒนาสื่อประกอบด้วยการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลองใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ					
23.	ท่านรู้ว่สื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย					
24.	ท่านรู้ว่ครูและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่า					
25.	ท่านรู้ว่สื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน					

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผ่านทาง google forms

แบบสอบถาม
งานวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
สำหรับเก็บข้อมูลจากครู วิชาการศึกษา และครูโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

แบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง การบริหารงาน วิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถม ศึกษาขอนแก่น เขต 2

คำชี้แจง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 สภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง และตรวจสอบความเรียบร้อยก่อน กดส่งคำ
ตอบ โดยไม่ต้องระบุชื่อของผู้ตอบ ผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มี
ผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่าน
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

*** ระบุว่าเป็นคำถามที่จำเป็น**

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบหรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน *

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครู

ถัดไปหน้า 1 จาก 2
สร้างแบบฟอร์ม

แบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง การบริหารงาน วิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถม ศึกษาขอนแก่น เขต 2

* ระบุว่าเป็นคำถามที่จำเป็น

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู ในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบลงในช่องที่แสดงระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการที่ตรงกับ
สภาพจริงตามการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียวโดยให้คำนำหน้าคะแนน
ดังนี้ ต่อไปนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มากที่สุด
ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก
ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง
ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ น้อย
ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีระดับสภาพการรับรู้เกี่ยวกับบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการป้อนหลักสูตรไปใช้ *

1. ท่านรู้ว่าการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
2. ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

3. ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

4. ท่านรู้ว่าการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและความต้องการของ
ชุมชน เพื่อให้สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

5. ท่านรู้ว่าการสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับการออกแบบที่ดี นำไปใช้อย่างเหมาะสม และ *
ยังมีการประเมินหลักสูตรด้วย

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

ด้านการจัดการเรียนรู้ *

6. ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร
กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

7. ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ ต้องพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อผู้
เรียน และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

8. ท่านรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและค้นคว้าด้วยตนเอง *
และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับทุกกิจกรรมการเรียนรู้

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

9. ท่านรู้ว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

10. ท่านรู้ว่ามีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

ด้านการวัดและประเมินผล *

11. ท่านรู้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียน
ในด้านต่าง ๆ

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

12. ท่านรู้ว่าการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วยการวางแผน ระเบียบการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

13. ท่านรู้ว่าการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

14. ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงของการเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

15. ท่านรู้ว่าการจัดระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ โดยต้องยึดหลักการสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

16. ท่านรู้ว่าการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการวางแผนการสอน *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

ด้านการนิเทศการศึกษา *

17. ท่านรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและบุคลากร ผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแบบแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

18. ท่านรู้ว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

19. ท่านรู้ว่าการนี้เทศมีเป้าหมายในการแก้ปัญหา พัฒนา และรักษาคุณภาพการศึกษาตาม *
มาตรฐานที่กำหนดไว้

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

20. ท่านรู้ว่าการจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องมีเนื้อหา *
ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

21. ท่านรู้ว่สื่อที่ติดตั้งปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ *
ทางการศึกษา

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

22. ท่านรู้ว่กระบวนการพัฒนาสื่อประกอบด้วยการออกแบบ วิเคราะห์เนื้อหา ผลิต ทดลอง *
ใช้ ประเมินผล และปรับปรุงสื่อ

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

23. ท่านรู้ว่สื่อการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

24. ท่านรู้ว่ครูและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มี *
คุณค่า

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

25. ท่านรู้ว่สื่อที่ดีต้องรองรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน *

	1	2	3	4	5	
น้อยที่สุด	☐	☐	☐	☐	☐	มากที่สุด

กลับ

ส่ง

หน้า 2 จาก 2

ล้างแบบฟอร์ม

เนื้อหาไม่มีลิขสิทธิ์สร้างขึ้นหรือรับรองโดย Google - ข้อกำหนดในการให้บริการ - นโยบายความเป็นส่วนตัว
แบบฟอร์มนี้ถูกส่งไปยัง [รายงาน](#)

Google ฟอร์ม

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๑๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๔/๓๘ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๕๑-๕๔๔, ๐๔๓-๒๕๒-๓๘๖

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๓

สิ่งที่แนบมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย รูปแบบ QR Code จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายพลสินธุ์ พรหมมูล รหัสนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๘ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๒/๒๕๖๖ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฑูล ทาชา เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของเครื่องมือในการวิจัย และเป็นไปตามกระบวนการของการทำสารนิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ในการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) ในการวิจัย เพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้น แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน พร้อมทั้งขออนุญาตใช้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่เก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์เป็นลำดับต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรามาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีวรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายพลสินธุ์ พรหมมูล ๐๘๔-๕๑๘๒๓๘๓

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒

<https://forms.gle/4JUwhmRWomrLWKf9>

ที่ ศธ ๐๔๐๒๗/ว๑๖๖

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต ๓ ถนนเมืองพล - ชัยภูมิ
อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ๔๐๑๒๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ(Try out)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดทุกโรงเรียน

ด้วย มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อนุมัติให้ นายพลสินธุ์ พรหมมูล รหัสนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๘ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา จัดทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒” ในกรณี นักศึกษาได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อทดลองใช้เครื่องมือ(Try out) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๓ เพื่อใช้ประกอบในงานวิจัยจัดทำสารนิพนธ์

เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๓ จึงให้สถานศึกษาแจ้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตอบแบบสอบถามเพื่อทดลอง ใช้เครื่องมือ(Try out) ตาม QR Code ที่แนบมาท้ายหนังสือนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิดา เทียบอุ่น)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๓

กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

โทร ๐๔๓ - ๔๑๕ - ๑๐๔ ต่อ ๑๒๒

มือถือ ๐๖๔ - ๘๒๙ - ๗๐๔๗

QR Code แบบสอบถาม

“เรียนดี มีความสุข”

ภาคผนวก ฉ
หนังสือขออนุญาตลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๒๕๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๘/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๔๑-๔๔๔, ๐๔๓-๒๔๒-๓๘๖

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย QR Code แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายพลสินธุ์ พรหมมูล เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๘ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๒/๒๕๖๖ กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร.วิบูล ทาชา เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายพลสินธุ์ พรหมมูล ได้ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย คือ แบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ซึ่งเครื่องมือวิจัยดังกล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระสุธีวรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ติดต่อประสานงาน : นายพลสินธุ์ พรหมมูล โทร. ๐๘๔๕๑๘๒๓๔๓

ที่ ศธ ๐๔๐๒๖/ว ๕๙๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต ๒ ถนนมิตรภาพ
อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ๔๐๑๑๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดทุกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม แบบ OR Code จำนวน ๑ ฉบับ

เนื่องด้วย นายพลสินธุ์ พรหมมูล เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๘ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสถานศึกษา รุ่นที่ ๑๒/๒๕๖๖ กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงาน
วิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒” ซึ่งเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร.วิบูล ทาชา เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ จึงขอให้โรงเรียนในสังกัดตอบ
แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัยดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโอวาท อดทน)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

ผู้ปฏิบัติ นางสาวคุณาพร วรรณศิลป์ โทร ๐๖ ๔๒๒๘ ๘๙๗๘

“เรียนดี มีความสุข”

จำนวนครูที่ขอเก็บข้อมูล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

โดย นายพลสินธุ์ พรหมมูล นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู
1	โรงเรียนบ้านทุ่งมน	1	6
2	โรงเรียนบ้านขามเปือม	1	6
3	โรงเรียนบุญมิตร์วิทยา	1	5
4	โรงเรียนบ้านนาบ่อ	1	6
5	โรงเรียนบ้านเมืองเพ็ญ	1	4
6	โรงเรียนไตรคาม ไรสะอาด	1	5
7	โรงเรียนบ้านโคกโกกโคกกลาง	1	6
8	โรงเรียนบ้านไร่จันทน์ตอนบน แสง	1	5
9	โรงเรียนบ้านภูเหล็ก	1	6
10	โรงเรียนบ้านโนนสะอาดประจักษ์ ศรี	1	5
11	โรงเรียนบ้านละว้า	1	6
12	โรงเรียนบ้านจันทน์ทอง	1	8
13	โรงเรียนบ้านดู่ใหญ่	1	5
14	โรงเรียนบ้านสีม่อน	1	6
15	โรงเรียนบ้านกึ่ง	1	5
16	โรงเรียนบ้านวังบัว-ขามส้ม	1	6
17	โรงเรียนบ้านหัวมอ	1	5
18	โรงเรียนชุมชนบ้านห้วย	1	5
19	โรงเรียนบ้านบัวม่วง	1	5
20	โรงเรียนบ้านโคกนา	1	3
21	โรงเรียนบ้านโคกสำราญ	1	6
22	โรงเรียนบ้านไร่ เจริญ	1	6
23	โรงเรียนบ้านหนองโสน	1	6
24	โรงเรียนหนองแสงวิทยา	1	6

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู
25	โรงเรียนบ้านวังหั่ว	1	6
26	โรงเรียนบ้านโนนข่า	1	5
27	โรงเรียนชุมชนโนนแสนสุข	1	6
28	โรงเรียนโนนพยอมพิทยไพศาล	1	5
29	โรงเรียนบ้านห้วยแกดอนหันหนองหญ้าม้า	1	5
30	โรงเรียนบ้านปอแดง	1	5
31	โรงเรียนบ้านวังเงินกุดหล่ม	1	6
32	โรงเรียนบ้านหนองแปน	1	6
33	โรงเรียนบ้านคำโซ่	1	3
34	โรงเรียนหนองไฮแจ้งบูรณะวิทย	1	5
35	โรงเรียนบ้านหนองม่วงหลุบคา	1	6
36	โรงเรียนส่วสดี	1	5
37	โรงเรียนบ้านนาจานบ่อแก้ววิทยาคาร	1	5
38	โรงเรียนบ้านหนองหัวช้างดอนพันชาด	1	5
39	โรงเรียนบ้านกอกป่าสุวิทยา	1	4
40	โรงเรียนบ้านโจด	1	5
41	โรงเรียนบ้านนาข่า	1	2
42	โรงเรียนบ้านท่าศาลาประชารังสรรค์	1	6
43	โรงเรียนนาจานชัยสมบูรณ์	1	5
44	โรงเรียนบ้านมูลนาค	1	5
45	โรงเรียนสามหมอนโนนทัน	1	5
46	โรงเรียนดอนหมู	1	5
	รวม	46	242

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในภาคเหนือตอนล่าง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒"

https://forms.gle/keheTowwV_CarvHgm5d4

ภาคผนวก ข

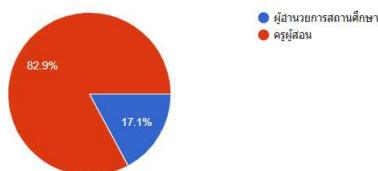
ผลการเก็บข้อมูลแบบสอบถามผ่าน Google Form ของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการเก็บข้อมูลแบบสอบถามผ่าน Google Form

1. ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

ค่าตอบ 263 ข้อ

คัดลอก

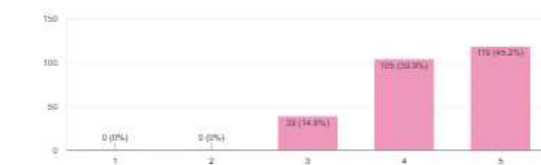

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการรับรู้เกี่ยวกับภาระงานวิชาการของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต 2

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

1. ภาระงานการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร ให้ความสำคัญสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน

ค่าตอบ 262 ข้อ

2. ภาระงานหลักสูตรได้มีการวางแผนงานวิชาการและกำหนดเป้าหมายงานที่ชัดเจน

ค่าตอบ 262 ข้อ

3. ภาระงานการพัฒนาหลักสูตรต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เป็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ค่าตอบ 262 ข้อ

4. ภาระงานหลักสูตรสถานศึกษาและสาระท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงบริบทและสภาพต้องการของชุมชน เพื่อสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษารัฐบาล

ค่าตอบ 262 ข้อ

5. ภาระงานการนำใช้ของหลักสูตรซึ่งอยู่ในกรอบของหลักสูตร นำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม และยังมีการปรับปรุงหลักสูตรด้วย

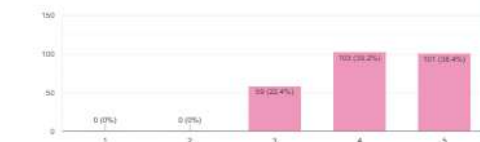
ค่าตอบ 262 ข้อ

ด้านการจัดการเรียนรู้

6. ภาระงานการจัดการเรียนรู้ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบจะสอดคล้องกับหลักสูตร ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล

ค่าตอบ 262 ข้อ

7. ภาระงานการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน และเรียนรู้เป็นศูนย์กลาง

ค่าตอบ 262 ข้อ

8. ภาระงานการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและค้นคว้าด้วยตนเอง และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนรู้

ค่าตอบ 262 ข้อ

9. ภาระงานการวัดประเมินผลเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

ค่าตอบ 262 ข้อ

10. ภาระงานการจัดการวัดการประเมินผลสอดคล้องกับสภาพ

ค่าตอบ 262 ข้อ

ด้านการวัดและประเมินผล

11. ภาระงานการวัดผลเป็นการประเมินการเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และประเมินผลตาม

ค่าตอบ 262 ข้อ

12. ภาระงานการประเมินผลเป็นการวัดผลตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ได้จากการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก่อนวัดผลตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ค่าตอบ 262 ข้อ

12. ท่านว่าการพัฒนาเศรษฐกิจมีผลและประสิทธิผลที่มีคุณภาพส่งผลต่อสังคมในจุดประสงค์การเรียนรู้

จำนวน 252 คน

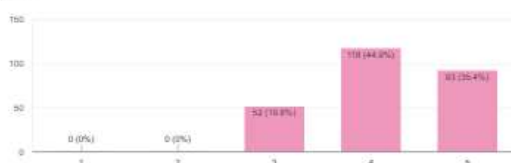
📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

14. ท่านว่าการวัดผลประเมินผลของผลสัมฤทธิ์ของงานของโรงเรียนวัดสถานการณ์จริง

จำนวน 252 คน

📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

15. ท่านว่าการจัดการระบบข้อมูลและรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้องทางระบบสารสนเทศมีความสำคัญ คือหลักความโปร่งใสและยุติธรรม สะท้อนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่แท้จริง ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

จำนวน 252 คน

📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

16. ท่านว่าการวัดผลประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การตรวจสอบและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ สืบค้นการวางแผนการสอน

จำนวน 252 คน

📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

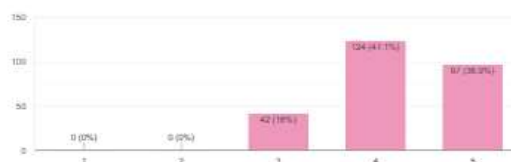

ด้านการนิเทศการศึกษา

17. ท่านว่าการนิเทศนิเทศนิเทศที่มุ่งพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการสอนและบุคลากรผ่านการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและแผน และการประเมินผลที่ต่อเนื่อง

จำนวน 252 คน

📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

18. ท่านว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ให้และผู้ถูกให้ เป็นการพัฒนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

จำนวน 252 คน

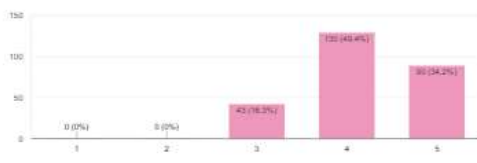
📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

19. ท่านว่าการนิเทศนิเทศนิเทศที่มุ่งพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการสอนและบุคลากรผ่านการเรียนการสอนและการวัดผล

จำนวน 252 คน

📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

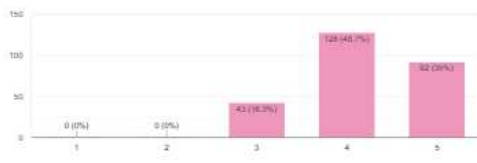

ด้านการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้

20. ท่านว่าการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และตรวจสอบวัดผลการเรียนรู้

จำนวน 252 คน

📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

21. ท่านว่าการวัดผลประเมินผลที่มุ่งพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการสอนและบุคลากรผ่านการเรียนการสอนและการวัดผล

จำนวน 252 คน

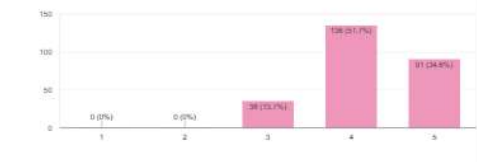
📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

22. ท่านว่าการนิเทศนิเทศนิเทศที่มุ่งพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการสอนและบุคลากรผ่านการเรียนการสอนและการวัดผล

จำนวน 252 คน

📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

23. ท่านว่าการนิเทศนิเทศนิเทศที่มุ่งพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการสอนและบุคลากรผ่านการเรียนการสอนและการวัดผล

จำนวน 252 คน

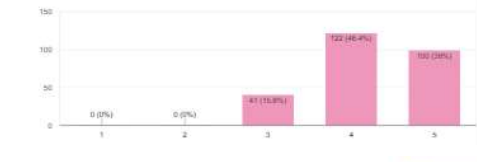
📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

24. ท่านว่าการวัดผลประเมินผลที่มุ่งพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการสอนและบุคลากรผ่านการเรียนการสอนและการวัดผล

จำนวน 252 คน

📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

25. ท่านว่าการวัดผลประเมินผลที่มุ่งพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการสอนและบุคลากรผ่านการเรียนการสอนและการวัดผล

จำนวน 252 คน

📊 [แสดงแผนภูมิ](#)

ภาคผนวก ซ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป

Frequencies

Statistics		
ตำแหน่ง		
N	Valid	263
	Missing	0

ตำแหน่ง				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
พอ	45	17.1	17.1	17.1
ครู	218	82.9	82.9	100.0
Total	263	100.0	100.0	

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ตำแหน่งหลักสูตร	263	3.00	5.00	4.3726	.56014
ตำแหน่งการจัดการเรียน	263	3.00	5.00	4.2608	.65634
ตำแหน่งการวัด	263	3.00	5.00	4.2288	.68312
ตำแหน่งการแนะ	263	3.00	5.00	4.1977	.66650
ด้านสื่อ	263	3.00	5.00	4.2611	.65338
ร้อยละรวม	263	3.00	5.00	4.2642	.56057
Valid N (listwise)	263				

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
หลักสูตร1	263	3.00	5.00	4.4297	.66668
หลักสูตร2	263	3.00	5.00	4.4030	.66332
หลักสูตร3	263	3.00	5.00	4.3422	.69128
หลักสูตร4	263	3.00	5.00	4.3536	.65996
หลักสูตร5	263	3.00	5.00	4.3346	.66124
ตำแหน่งหลักสูตร	263	3.00	5.00	4.3726	.56014
Valid N (listwise)	263				

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
การจัดการเรียน1	263	3.00	5.00	4.2433	.78737
การจัดการเรียน2	263	3.00	5.00	4.2662	.70269
การจัดการเรียน3	263	3.00	5.00	4.2852	.72473
การจัดการเรียน4	263	3.00	5.00	4.1977	.71441
การจัดการเรียน5	263	3.00	5.00	4.3118	.74760
ตำแหน่งการจัดการเรียน	263	3.00	5.00	4.2608	.65634
Valid N (listwise)	263				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
วัด1	263	3.00	5.00	4.2510	.75016
วัด2	263	3.000	5.000	4.19772	.785650
วัด3	263	3.00	5.00	4.2471	.75396
วัด4	263	3.00	5.00	4.1825	.78934
วัด5	263	3.00	5.00	4.2471	.72821
วัด6	263	3.00	5.00	4.2471	.72295
ด้านการวัด	263	3.00	5.00	4.2288	.68312
Valid N (listwise)	263				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
วัด1	263	3.00	5.00	4.2510	.75016
วัด2	263	3.000	5.000	4.19772	.785650
วัด3	263	3.00	5.00	4.2471	.75396
วัด4	263	3.00	5.00	4.1825	.78934
วัด5	263	3.00	5.00	4.2471	.72821
วัด6	263	3.00	5.00	4.2471	.72295
ด้านการวัด	263	3.00	5.00	4.2288	.68312
Valid N (listwise)	263				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
แผนที่1	263	3.00	5.00	4.2510	.72952
แผนที่2	263	3.00	5.00	4.1597	.71860
แผนที่3	263	3.00	5.00	4.1825	.73940
ด้านการแนะ	263	3.00	5.00	4.1977	.66650
Valid N (listwise)	263				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
สื่อ1	263	3.00	5.00	4.2129	.75684
สื่อ2	263	3.00	5.00	4.2700	.72003
สื่อ3	263	3.00	5.00	4.2281	.72657
สื่อ4	263	3.00	5.00	4.2928	.71637
สื่อ5	263	3.00	5.00	4.2357	.75002
สื่อ6	263	3.00	5.00	4.3270	.75128
ด้านสื่อ	263	3.00	5.00	4.2611	.65338
Valid N (listwise)	263				

T-Test

Group Statistics

	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ด้านหลักสูตร	ผอ	45	4.4711	.57707	.08602
	ครู	218	4.3523	.55576	.03764
ด้านการจัดการเรียน	ผอ	45	4.3556	.74332	.11081
	ครู	218	4.2413	.63706	.04315
ด้านการวัด	ผอ	45	4.3111	.77411	.11540
	ครู	218	4.2118	.66349	.04494
ด้านการนิเทศ	ผอ	45	4.2667	.77394	.11537
	ครู	218	4.1835	.64319	.04356
ด้านสื่อ	ผอ	45	4.3444	.73632	.10976
	ครู	218	4.2439	.63542	.04304
โดยรวม	ผอ	45	4.3498	.61915	.09230
	ครู	218	4.2465	.54758	.03709

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
ด้านหลักสูตร	Equal variances assumed	.046	.830	1.297	261	.196	.11882	.09159	-.06154	.29918
	Equal variances not assumed			1.265	62.000	.210	.11882	.09390	-.06888	.30652
ด้านการจัดการเรียน	Equal variances assumed	2.102	.148	1.064	261	.289	.11427	.10744	-.09729	.32583
	Equal variances not assumed			.961	58.084	.341	.11427	.11891	-.12375	.35229
ด้านการวัด	Equal variances assumed	3.609	.059	.888	261	.375	.09934	.11190	-.12100	.31967
	Equal variances not assumed			.802	58.086	.426	.09934	.12384	-.14854	.34722
ด้านการนิเทศ	Equal variances assumed	5.771	.017	.762	261	.447	.08318	.10922	-.13188	.29824
	Equal variances not assumed			.674	57.204	.503	.08318	.12332	-.16375	.33011
ด้านสื่อ	Equal variances assumed	2.191	.140	.940	261	.348	.10056	.10701	-.11014	.31126
	Equal variances not assumed			.853	58.288	.397	.10056	.11790	-.13542	.33654
โดยรวม	Equal variances assumed	.387	.535	1.125	261	.261	.10323	.09174	-.07741	.28388
	Equal variances not assumed			1.038	59.043	.304	.10323	.09947	-.09580	.30227

T-Test

Group Statistics

	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
หลักสูตร1	ผอ	45	4.5556	.65905	.09824
	ครู	218	4.4037	.66678	.04516
หลักสูตร2	ผอ	45	4.4889	.66134	.09859
	ครู	218	4.3853	.66386	.04496
หลักสูตร3	ผอ	45	4.4000	.68755	.10249
	ครู	218	4.3303	.69302	.04694
หลักสูตร4	ผอ	45	4.4889	.62603	.09332
	ครู	218	4.3257	.66470	.04502
หลักสูตร5	ผอ	45	4.4222	.65674	.09790
	ครู	218	4.3165	.66221	.04485
ด้านหลักสูตร	ผอ	45	4.4711	.57707	.08602
	ครู	218	4.3523	.55576	.03764

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
หลักสูตร1	Equal variances assumed	.373	.542	1.394	261	.165	.15189	.10896	-.06267	.36644
	Equal variances not assumed			1.405	63.979	.165	.15189	.10813	-.06412	.36790
หลักสูตร2	Equal variances assumed	.023	.879	.953	261	.341	.10357	.10863	-.11033	.31747
	Equal variances not assumed			.956	63.649	.343	.10357	.10836	-.11292	.32006
หลักสูตร3	Equal variances assumed	.000	.983	.615	261	.539	.06972	.11332	-.15342	.29287
	Equal variances not assumed			.619	63.821	.538	.06972	.11273	-.15549	.29494
หลักสูตร4	Equal variances assumed	.164	.686	1.514	261	.131	.16320	.10779	-.04906	.37546
	Equal variances not assumed			1.575	66.135	.120	.16320	.10361	-.04367	.37007
หลักสูตร5	Equal variances assumed	.022	.881	.976	261	.330	.10571	.10828	-.10750	.31892
	Equal variances not assumed			.982	63.837	.330	.10571	.10769	-.10943	.32085
ค่าเฉลี่ยหลักสูตร	Equal variances assumed	.046	.830	1.297	261	.196	.11882	.09159	-.06154	.29918
	Equal variances not assumed			1.265	62.000	.210	.11882	.09390	-.06888	.30652

T-Test

Group Statistics

	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
การจัดการเรียน1	ผอ	45	4.3333	.79772	.11892
	ครู	218	4.2248	.78578	.05322
การจัดการเรียน2	ผอ	45	4.3333	.76871	.11459
	ครู	218	4.2523	.68937	.04669
การจัดการเรียน3	ผอ	45	4.4000	.78044	.11634
	ครู	218	4.2615	.71229	.04824
การจัดการเรียน4	ผอ	45	4.3556	.80214	.11958
	ครู	218	4.1651	.69247	.04690
การจัดการเรียน5	ผอ	45	4.3556	.80214	.11958
	ครู	218	4.3028	.73747	.04995
ค่าเฉลี่ยการจัดการเรียน	ผอ	45	4.3556	.74332	.11081
	ครู	218	4.2413	.63706	.04315

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
การจัดการเรียน1	Equal variances assumed	.124	.725	.842	261	.401	.10856	.12899	-.14543	.36256
	Equal variances not assumed			.833	62.879	.408	.10856	.13028	-.15180	.36892
การจัดการเรียน2	Equal variances assumed	2.522	.114	.704	261	.482	.08104	.11517	-.14573	.30781
	Equal variances not assumed			.655	59.489	.515	.08104	.12374	-.16652	.32860
การจัดการเรียน3	Equal variances assumed	1.771	.184	1.168	261	.244	.13853	.11858	-.09497	.37203
	Equal variances not assumed			1.100	60.072	.276	.13853	.12595	-.11339	.39046
การจัดการเรียน4	Equal variances assumed	5.827	.016	1.633	261	.104	.19042	.11660	-.03919	.42002
	Equal variances not assumed			1.482	58.299	.144	.19042	.12845	-.06666	.44750
การจัดการเรียน5	Equal variances assumed	1.292	.257	.431	261	.667	.05280	.12260	-.18861	.29421
	Equal variances not assumed			.407	60.321	.685	.05280	.12959	-.20639	.31199
ค่าเฉลี่ยการจัดการเรียน	Equal variances assumed	2.102	.148	1.064	261	.289	.11427	.10744	-.09729	.32583
	Equal variances not assumed			.961	58.084	.341	.11427	.11891	-.12375	.35229

T-Test

Group Statistics

	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
วัด1	ผอ	45	4.3556	.77329	.11528
	ครู	218	4.2294	.74528	.05048
วัด2	ผอ	45	4.33333	.797724	.118918
	ครู	218	4.16972	.782057	.052968
วัด3	ผอ	45	4.3333	.79772	.11892
	ครู	218	4.2294	.74528	.05048
วัด4	ผอ	45	4.2667	.83666	.12472
	ครู	218	4.1651	.78010	.05283
วัด5	ผอ	45	4.2667	.83666	.12472
	ครู	218	4.2431	.70585	.04781
วัด6	ผอ	45	4.3111	.79264	.11816
	ครู	218	4.2339	.70896	.04802
ดำเนินการวัด	ผอ	45	4.3111	.77411	.11540
	ครู	218	4.2118	.66349	.04494

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
วัด1	Equal variances assumed	.534	.466	1.028	261	.305	.12620	.12281	-.11564	.36803
	Equal variances not assumed			1.003	62.028	.320	.12620	.12584	-.12536	.37775
วัด2	Equal variances assumed	.405	.525	1.273	261	.204	.163609	.128487	-.089394	.416611
	Equal variances not assumed			1.257	62.690	.213	.163609	.130181	-.096562	.423779
วัด3	Equal variances assumed	1.257	.263	.842	261	.401	.10398	.12352	-.13924	.34720
	Equal variances not assumed			.805	60.883	.424	.10398	.12919	-.15436	.36231
วัด4	Equal variances assumed	1.656	.199	.785	261	.433	.10153	.12934	-.15315	.35621
	Equal variances not assumed			.750	60.812	.456	.10153	.13545	-.16934	.37240
วัด5	Equal variances assumed	6.051	.015	.197	261	.844	.02355	.11945	-.21167	.25876
	Equal variances not assumed			.176	57.627	.861	.02355	.13357	-.24386	.29095
วัด6	Equal variances assumed	2.789	.096	.651	261	.516	.07717	.11850	-.15618	.31051
	Equal variances not assumed			.605	59.403	.547	.07717	.12754	-.17801	.33234
ดำเนินการวัด	Equal variances assumed	3.609	.059	.888	261	.375	.09934	.11190	-.12100	.31967
	Equal variances not assumed			.802	58.086	.426	.09934	.12384	-.14854	.34722

T-Test

Group Statistics

	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
นิเทศ1	ผอ	45	4.2667	.86340	.12871
	ครู	218	4.2477	.70097	.04748
นิเทศ2	ผอ	45	4.2222	.79455	.11844
	ครู	218	4.1468	.70319	.04763
นิเทศ3	ผอ	45	4.3111	.79264	.11816
	ครู	218	4.1560	.72702	.04924
ดำเนินการนิเทศ	ผอ	45	4.2667	.77394	.11537
	ครู	218	4.1835	.64319	.04356

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference		Lower	Upper
นิเทศ1	Equal variances assumed	9.662	.002	.158	261	.874	.01896	.11967		-.21668	.25461
	Equal variances not assumed			.138	56.575	.891	.01896	.13718		-.25579	.29371
นิเทศ2	Equal variances assumed	3.585	.059	.640	261	.522	.07543	.11779		-.15651	.30738
	Equal variances not assumed			.591	59.065	.557	.07543	.12766		-.18001	.33088
นิเทศ3	Equal variances assumed	2.668	.104	1.283	261	.201	.15515	.12092		-.08295	.39325
	Equal variances not assumed			1.212	60.240	.230	.15515	.12801		-.10089	.41118
ด้านการนิเทศ	Equal variances assumed	5.771	.017	.762	261	.447	.08318	.10922		-.13188	.29824
	Equal variances not assumed			.674	57.204	.503	.08318	.12332		-.16375	.33011

Group Statistics

	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
สื่อ1	ผอ	45	4.3333	.76871	.11459
	ครู	218	4.1881	.75376	.05105
สื่อ2	ผอ	45	4.3556	.74332	.11081
	ครู	218	4.2523	.71561	.04847
สื่อ3	ผอ	45	4.3111	.76343	.11381
	ครู	218	4.2110	.71936	.04872
สื่อ4	ผอ	45	4.4000	.75076	.11192
	ครู	218	4.2706	.70884	.04801
สื่อ5	ผอ	45	4.2667	.80904	.12060
	ครู	218	4.2294	.73907	.05006
สื่อ6	ผอ	45	4.4000	.78044	.11634
	ครู	218	4.3119	.74608	.05053
ด้านสื่อ	ผอ	45	4.3444	.73632	.10976
	ครู	218	4.2439	.63542	.04304

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference		Lower	Upper
สื่อ1	Equal variances assumed	.418	.519	1.173	261	.242	.14526	.12383		-.09858	.38910
	Equal variances not assumed			1.158	62.698	.251	.14526	.12545		-.10545	.39597
สื่อ2	Equal variances assumed	.508	.477	.875	261	.382	.10326	.11795		-.12899	.33551
	Equal variances not assumed			.854	61.986	.397	.10326	.12094		-.13850	.34503
สื่อ3	Equal variances assumed	1.133	.288	.841	261	.401	.10010	.11903		-.13428	.33449
	Equal variances not assumed			.809	61.190	.422	.10010	.12380		-.14743	.34763
สื่อ4	Equal variances assumed	.813	.368	1.103	261	.271	.12936	.11725		-.10151	.36023
	Equal variances not assumed			1.062	61.263	.292	.12936	.12178		-.11413	.37285
สื่อ5	Equal variances assumed	1.766	.185	.303	261	.762	.03731	.12302		-.20493	.27954
	Equal variances not assumed			.286	60.103	.776	.03731	.13058		-.22388	.29850
สื่อ6	Equal variances assumed	.300	.584	.715	261	.475	.08807	.12313		-.15437	.33052
	Equal variances not assumed			.694	61.721	.490	.08807	.12684		-.16550	.34165
ด้านสื่อ	Equal variances assumed	2.191	.140	.940	261	.348	.10056	.10701		-.11014	.31126
	Equal variances not assumed			.853	58.288	.397	.10056	.11790		-.13542	.33654

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ สกุล : นายพลสินธุ์ พรหมมูล
- วัน เดือน ปีเกิด : 9 เดือน กันยายน พ.ศ. 2527
- ชาติภูมิ : ขอนแก่น
- ที่อยู่ปัจจุบัน : เลขที่ 106 หมู่ 4 ตำบลโนนแดง อำเภอบ้านไผ่
จังหวัดขอนแก่น
- สถานที่ทำงาน : โรงเรียนบ้านคูใหญ่
137 หมู่ที่ 4 ตำบลเมืองเพีย อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
- การศึกษา
- พ.ศ. 2548 : สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
สาขาวิชาช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์
- พ.ศ. 2551 : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
อีสาน วิทยาเขตขอนแก่น
- หน้าที่การงานปัจจุบัน
- พ.ศ. 2568 : ดำรงตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ โรงเรียนบ้านคูใหญ่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2